

Dôvodová správa k návrhu zákona č. 136/2001 Z.z.

Všeobecná časť

Pojem hospodárska súťaž si našiel miesto v slovenskom právnom poriadku po dlhšej prestávke v roku 1991, teda v období, keď naša ekonomika zaznamenala prechod na trhový mechanizmus. Hospodárska súťaž ako záruka efektívnosti a pozitívneho pôsobenia na vývoj konkurencieschopnosti a stability ekonomiky je neoddeliteľnou ekonomickou a právnou kategóriou trhového mechanizmu a vzhľadom na skutočnosť, že pôsobí ako prirodzený regulátor efektívneho správania sa podnikateľov a súčasne vedie k optimálnemu využívaniu zdrojov ekonomiky, jej miesto v ekonomike je nezastupiteľné. V krajinách s vyspelou trhovou ekonomikou preberá štát úlohu ochrancu nad hospodárskou súťažou a právne predpisy upravujúce hospodársku súťaž majú svoje pevné miesto v práve nielen členských štátov Európskej únie, ale aj v komunitárnom práve. Význam práva hospodárskej súťaže spočíva predovšetkým v eliminácii vytvárania umelých bariér na trhu výrobkov, výkonov, prác a služieb.

Potreba vypracovania nového zákona o ochrane hospodárskej súťaže vyplynula zo skúseností úradu pri uplatňovaní v súčasnosti platného zákona o ochrane hospodárskej súťaže a taktiež vzhľadom na ďalšie zosúladovanie so súťažným komunitárnym právom v procese aproximácie nášho právneho poriadku.

Ústava SR v článku 55 ods. 2 deklaruje, že Slovenská republika chráni a podporuje hospodársku súťaž a podrobne ustanoví zákon. Problematiku hospodárskej súťaže v súčasnosti upravuje zákon č. 188/1994 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení zákona č. 240/1998 Z.z. a v znení zákona č. 121/2000 Z.z. Zákon bol vypracovaný podľa vtedy platných komunitárných predpisov o hospodárskej súťaži a obsahuje ustanovenia týkajúce sa dohôd obmedzujúcich hospodársku súťaž, zneužívania dominantného postavenia, posudzovania koncentrácií a niektoré inštitúty procesného práva, pričom deklaruje subsidiárne použitie zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní.

V roku 1999 Protimonopolný úrad SR (ďalej len "úrad") predložil vláde SR návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 188/1994 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení zákona č. 240/1998 Z.z. o poľnohospodárstve a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Jedným z dôvodov bolo odstránenie ustanovenia zavedeného do zákona o ochrane hospodárskej súťaže zákonom č. 240/1998 Z.z., ktorým boli vyňaté spod zákazu dohôd obmedzujúcich súťaž dohody v poľnohospodárskej výrobe pri určitých komoditách pri ekonomicky oprávnených cenách. Ďalším podstatným dôvodom pre predloženie novely bolo zabezpečenie zosúladovania zákona s komunitárnym súťažným právom úpravou právnych inštitútov ako pravidlo de minimis, negatívny atest a individuálna výnimka zo všeobecného zákazu dohôd obmedzujúcich hospodársku súťaž. Zákon, ktorým boli vykonané uvedené úpravy, vyšiel v Zbierke zákonov SR ako zákon č. 121/2000 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 188/1994 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení zákona č. 240/1998 Z.z. Tento zákon nadobudol účinnosť dňom vyhlásenia, t.j. 13.4.2000.

Hlavné dôvody pre vypracovanie návrhu nového zákona boli rozpracované v legislatívnom zámere, ktorý schválila vláda SR dňa 17. 11. 1999. Jedným z dôležitých dôvodov je potreba posilnenia nezávislosti úradu deklarovaná vládou SR v Programovom vyhlásení vlády SR zo dňa 19. 11. 1998 a pociťovaná aj samotným úradom. Návrh zákona obsahuje úpravu spôsobu menovania a odvolávania predsedu úradu. Predsedu úradu na návrh vlády Slovenskej

republiky menuje a odvoláva prezident Slovenskej republiky. Posilnenie nezávislosti rozhodovania sa navrhuje aj prostredníctvom rady úradu ako kolektívneho orgánu rozhodujúceho o rozklade. Ustanovenia o rade boli do zákona včlenené po prerokovaní návrhu zákona v Legislatívnej rade vlády SR. Taktiež potreba aktualizácie ustanovení v súčasnosti platného zákona odôvodňuje vypracovanie nového zákona. Niektoré ustanovenia sa ukázali ako nie celkom vyhovujúce pre súčasné podmienky na trhu SR a nastávajú problémy s výkladom niektorých pojmov nedefinovaných v platnom zákone. Návrh nového zákona bol vypracovaný tiež s cieľom ďalšej harmonizácie slovenského súťažného práva s komunitárnym súťažným právom, s cieľom komplexne a vyčerpávajúco upraviť všetky pre oblasť hospodárskej súťaže relevantné hmotnoprávne a procesnoprávne inštitúty v rámci ucelených celkov vzhľadom na ich kontinuálnu návaznosť.

Návrh nového zákona sa člení na 10 častí.

Prvá časť obsahuje základné ustanovenia, t.j. účel zákona, osobnú a teritoriálnu pôsobnosť a vymedzenie niektorých všeobecných pojmov. V porovnaní so súčasným zákonom je nanovo upravený pojem podnikateľ na účely nového zákona a to tak, že zahŕňa aj obce a ich združenia úplne. Novým spôsobom je upravená pôsobnosť nového zákona vo vzťahu k podnikateľom povereným poskytovaním služieb verejného záujmu a zmeny sa navrhujú aj v ustanovení, ktorým sa vylučuje pôsobnosť nového zákona. Všeobecné ustanovenia sa rozširujú o definíciu pojmu obmedzenie hospodárskej súťaže a o podrobnejšiu definíciu pojmu relevantný trh.

Druhá časť upravuje formy nedovoleného obmedzovania súťaže, ktorými sú dohody obmedzujúce súťaž a zneužívanie dominantného postavenia a taktiež obsahuje právnu úpravu posudzovania koncentrácií. V časti upravujúcej dohody obmedzujúce súťaž sa navrhujú nové definície niektorých pojmov, rozšírenie demonštratívneho výpočtu obsahu zakázaných dohôd obmedzujúcich súťaž, zvýšenie percentuálneho prahu spoločného podielu účastníkov dohody obmedzujúcej súťaž alebo podielu jedného z nich, po prekročení ktorého dohody obmedzujúce súťaž nemôžu byť ex lege vyňaté (tzv. pravidlo de minimis). Okrem návrhu na posúdenie úradom, či určitá činnosť alebo konanie podnikateľa nie je v rozpore s ustanoveniamu upravujúcimi dohodu obmedzujúcu súťaž a návrhu na vydanie individuálnej výnimky môže podnikateľ podľa návrhu nového zákona požiadať úrad o vydanie stanoviska k návrhu dohody obmedzujúcej súťaž.

Navrhované zmeny v ustanoveniach o zneužívaní dominantného postavenia sa týkajú definície dominantného postavenia, vrátane vypustenia subsidiárneho zákonného predpokladu, že podnikateľ má dominantné postavenie po splnení príslušného kvantitatívneho kritéria, ak sa nepreukáže niečo iné a doplnenia demonštratívneho výpočtu foriem zneužívania dominantného postavenia. Novátorským príspevkom nového zákona je právna úprava zákazu zneužívania dominantného postavenia podnikateľa formou odmietnutia prístupu k unikátnemu zariadeniu.

Úprava koncentrácií obsahuje definície pojmov zlúčenie, splynutie, časť podniku, a spoločná kontrola. Ustanovuje sa nový režim, v ktorom sa bude posudzovať koncentrácia vo forme spoločného podniku podliehajúca kontrole úradu s cieľom alebo s následkom koordinovať súťažné správanie sa podnikateľov kontrolujúcich spoločný podnik. Návrh zákona taktiež explicitne deklaruje skutočnosť, ktorú úrad vo svojej praxi doteraz aj uplatňoval a to, že za koncentráciu sa nepovažuje, ak dôjde k zlúčeniu, splynutiu alebo kontrole medzi právne samostatnými podnikateľmi patriacimi do jednej ekonomickej skupiny. Výraznými zmenami v oblasti posudzovania koncentrácií je zvýšenie prahov obrátov jej

účastníkov alebo podielu na trhu, po dosiahnutí ktorých koncentrácia podlieha kontrole úradu, popis výpočtu obrátov na účely nového zákona a predĺženie lehôt ako pre konanie úradu vo veciach posudzovania koncentrácií, tak aj pre úkony podnikateľov. Navrhuje sa, aby bol podnikateľ oprávnený žiadať úrad aj o stanovisko k zámeru koncentrácie. Nový zákon bude presnejšie upravovať subjekty, ktoré podávajú oznámenie koncentrácie. V súlade s komunitárnym súťažným právom predkladateľ navrhuje úpravu zákazu pre účastníkov koncentrácie vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce zo vzniku koncentrácie až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o nej a úpravu výnimiek zo zákona alebo výnimiek spod tohto zákazu poskytnutých úradom vo forme rozhodnutia. Ďalšie zmeny súvisia s ustanoveniami, podľa ktorých úrad vydá rozhodnutie o súhlase alebo zákaze koncentrácie.

V tretej časti nového zákona je upravené postavenie úradu a postavenie, spôsoby voľby a odvolávania predsedu úradu a zriaďuje sa kolektívny orgán rozhodujúci o rozklade. Uvedený inštitút bol do zákona včlenený po prerokovaní v Legislatívnej rade vlády SR. Ide o zosúladenie s komunitárnym právom a o zabezpečenie nezávislosti rozhodovania úradu.

Štvrtá časť upravuje pôsobnosť úradu. V porovnaní s platným zákonom sa navrhuje zníženie počtu taxatívne vymenovaných právomocí úradu, ale na druhej strane ich väčšie zovšeobecnenie. V tejto časti pribudli ustanovenia, ktoré ukladajú úradu povinnosť zverejniť jeho právoplatné rozhodnutia, oznámenia koncentrácií a ak to povaha veci nevyučuje začatie konania a upozornenie orgánu štátnej správy na porušenie zákona pri súčasnom rešpektovaní práva podnikateľov na ochranu ich obchodného tajomstva a dôverných informácií.

Ustanovenia piatej časti sa zaoberajú konaním na úrade. V porovnaní s platným zákonom obsahuje táto časť širšiu úpravu. Na konanie na úrade sa síce naďalej subsidiárne vzťahuje Správny poriadok, avšak v záujme zosúladenia s komunitárnym právom a odstránenia určitých nejasností alebo nedokonalostí, ktoré sa ukázali počas uplatňovania platného zákona, je v návrhu upravených viac procesných inštitútov ako v platnom zákone. Návrh osobitne upravuje práva tretích strán, ktorými sú právo byť vypočutí, zúčastniť sa na ústnom konaní a vyjadriť svoje stanovisko. Návrh zákona explicitne zabezpečuje ochranu obchodného tajomstva a dôverných informácií a ustanovuje úradu povinnosť informovať účastníkov konania o ich práve označiť takéto skutočnosti v predkladaných podkladoch a poskytnutých informáciách. Návrh zákona zavádza nový inštitút spojenie vecí, ktorý je upravený aj v O.s.p. Vzhľadom na skutočnosť, že zo skúseností úradu pri doručovaní vyplynuli isté nejasnosti, navrhuje sa podrobnejšia úprava doručovania písomností. V tejto súvislosti sa účastníkom konania a ich zástupcom tiež ukladá povinnosť informovať úrad o zmene akýchkoľvek skutočností nevyhnutných pre riadne doručovanie písomností. Všeobecná lehota na rozhodnutie úradu sa navrhuje dlhšia ako je v súčasnosti stanovená v Správnom poriadku. Osobitná pozornosť je v zákone venovaná inštitútu zastavenia konania a to z toho dôvodu, že ako sa ukázalo v praxi, platný zákon nepokrýva všetky situácie, v ktorých je potrebné zastaviť konanie. Naviac návrh zákona rozlišuje medzi možnosťou úradu konanie zastaviť a jeho povinnosťou tak urobiť. Povinnosť úradu vyzvať účastníkov konania k vyjadreniu pred vydaním rozhodnutia zostala vecne nezmenená. Osobitné ustanovenia upravujú inštitút rozkladu, jeho vzdanie sa a späťvzatie a rokovanie a rozhodovanie rady ako kolektívneho orgánu rozhodujúceho o rozklade. Odkaz na subsidiárne použitie zákona o správnom konaní zostáva nezmenený a je doplnený aj odkaz na použitie zákona o správnych poplatkoch vo veci správnych poplatkov. Lehota na uskutočnenie výkonu rozhodnutia sa predlžuje na 5 rokov.

Z návrhu zákona sa vypustilo ustanovenie o možnosti podania žaloby na Najvyšší súd SR ak účastník konania nesúhlasí s konečným rozhodnutím úradu. Vzhľadom na to, že lehota na

podanie žaloby bude 60 dní, čím došlo k zosúladieniu s úpravou v O.s.p., je takéto ustanovenie v zákone nadbytočné.

Ďalšie rozšírenie právnej úpravy sa týka pokút, ktoré sú upravené v šiestej časti návrhu. Nová je úprava lehôt na uloženie pokuty, pričom úrad rozlišuje subjektívnu 4-ročnú a objektívnu 8-ročnú lehotu, návrh zákona tiež obsahuje podrobnejší popis kritérií, na základe ktorých úrad určuje výšku pokuty. Úplne novým inštitútom je zníženie alebo vylúčenie pokuty pri kumulatívnom splnení taxatívne stanovených podmienok pri dohodách obmedzujúcich súťaž.

V siedmej časti návrhu sú upravené iné formy nedovoleného obmedzovania súťaže. V prípade, ak orgán štátnej správy nezabezpečí po upozornení úradu nápravu, navrhuje sa postúpenie vecí spolu so stanoviskom úradu jeho nadriadenému orgánu, alebo ak ide o ústredný orgán štátnej správy, informovanie vlády SR.

V ôsmej časti zákona sú upravené povinnosti podnikateľov a zachovanie tajomstva zamestnancami úradu.

Ustanovenia deviatej časti o občianskoprávných sporoch z nedovoleného obmedzovania súťaže deklarujú právo spotrebiteľov domáhať sa svojich individuálnych nárokov na súde.

Ustanovenia o ochrane hospodárskej súťaže v procese privatizácie boli vypustené, nakoľko úrad má možnosť posudzovať zmenu vlastníckych štruktúr v rámci procesu privatizácie podľa ustanovení upravujúcich koncentrácie.

Prechodné a záverečné ustanovenia návrhu zákona v desiatej časti upravujú podľa akého práva sa spravujú právne vzťahy, ktoré vznikli za platnosti a účinnosti doteraz platného zákona, ale ktoré sa realizujú a finalizujú za platnosti a účinnosti nového zákona, respektíve podľa akého práva sa spravujú konania začaté pred účinnosťou tohto zákona. Prechodné ustanovenia sa týkajú aj vymenovania prvých členov rady, lehôt, ukladania pokút a podania žalôb na Najvyšší súd SR. Záverečné ustanovenia obsahujú zrušenie platného zákona.

Článok II obsahuje zmenu a doplnenie príslušných ustanovení zákona č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Na základe splnomocňovacieho ustanovenia, ktoré je obsiahnuté v § 45 návrhu zákona úrad vypracoval dva návrhy vyhlášok, a to vyhlášku o výpočte obratu a vyhlášku, ktorou sa vykonáva návrh zákona o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona SNR č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Návrh zákona bol prerokovaný v Rade hospodárskej a sociálnej pomoci, ktorá ho schválila s odporúčením zriadiť kolektívny orgán ako orgán rozhodujúci o rozklade. Po prerokovaní v Legislatívnej rade vlády SR boli ustanovenia zriaďujúce radu úradu do zákona včlenené.

Návrh zákona o ochrane hospodárskej súťaže v znení, v akom bol v medzirezortnom pripomienkovom konaní, nemal mať žiadny dopad na štátny rozpočet. Listom zo dňa 13.6.2000 Ministerstvo financií SR konštatovalo, že návrh zákona nebude mať dopad na štátny rozpočet. Po prerokovaní v Rade hospodárskej a sociálnej pomoci a následne v Legislatívnej rade vlády SR boli však do návrhu zákona včlenené ustanovenia zriaďujúce

radu úradu ako orgán rozhodujúci o rozklade. V súvislosti s touto zmenou bol predsedom úradu odoslaný list zo dňa 21.9. 2000 ministerke financií so žiadosťou o opätovné vyjadrenie k dopadu zákona na štátny rozpočet. Z návrhu zákona vyplýva požiadavka na finančné prostriedky vo výške 600 tis. Sk, o ktoré bude potrebné zvýšiť prostriedky kapitoly úradu v podpoložke Odmeny za práce vykonávané mimo pracovného pomeru.

Návrh zákona nebude mať dopad na zamestnanosť a tvorbu pracovných miest.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou SR a medzinárodnými zmluvami, ktorými je SR viazaná. Záväzky SR v oblasti hospodárskej súťaže sú upravené v článku 64 Európskej dohody o pridružení uzatvorenej medzi SR na jednej strane a ES a ich členskými štátmi na strane druhej.

Špecifikácia ekonomických dopadov

Návrh zákona nemá priame ekonomické dopady.

Nepriame ekonomické dopady možno vidieť v tom, že začlenením navrhovaného zákona do nášho právneho systému dôjde v ekonomickom prostredí k posilneniu takých prvkov, ako je transparentnosť, možnosť alternatívneho výberu, vytvorenie podmienok pre vznik rovnakých šancí a príležitostí. Návrh zákona posilňuje postavenie úradu v rámci jeho nezávislosti v procese rozhodovania. Ide teda o návrh, ktorým sa má zabezpečiť uplatnenie systémového nástroja, ktorý má pozitívne účinky napríklad v ekonomických podmienkach mikroklímy. Cieľom týchto účinkov je posilniť v mikroklíme ekonomické zásady, ktoré budú prioritne motivovať subjekty, aby sa vo svojich rozhodnutiach zameriavali na ekonomické princípy, ako je efektívnosť alokácie zdrojov, racionálne správanie sa v oblasti inovácie alebo hospodárnosti, ale najmä princíp, ktorý spočíva v realizácii systému proefektívneho správania sa. Tento systém totiž výrazne pôsobí a potláča také negatívne konania, ako je korupcia, klientelizmus alebo protekcionizmus.

Osobitná časť

K § 1

Ustanovenie § 1 vymedzuje účel zákona. Účelom zákona je chrániť a podporovať efektívnu hospodársku súťaž (ďalej len "súťaž"), ktorá zvyšuje kvalitu ekonomickej efektívnosti. Konkrétne, ide o významný nástroj, ktorý má súčasne chrániť i podporovať efektívne činnosti a konania príslušných subjektov, a to za účelom, aby sa tieto hodnoty a princípy stali prioritným kritériom úspešnosti na danom trhu. Zároveň by malo vo všeobecnosti platiť, že v prostredí trhu, založenom na možnostiach alternatív vo výberoch a v preferovaní efektívnosti, vedie cesta k prirodzeným procesom reštrukturalizácie s následným zvýšením konkurencieschopnosti produkcie, čo prináša prospech spotrebiteľom.

Pod pojmom efektívna hospodárska súťaž sa rozumie posudzovanie a hodnotenie obmedzení súťaže vo väzbe na ich možné pozitívne efekty. Teda nejde o absolútnu, samoučelnú ochranu súťaže. Pod prospechom spotrebiteľov sa pri ochrane súťaže nechápe ich individuálny prospech, ale ekonomicky definovaná kategória (spotrebiteľská renta a renta výrobcu), kumulovaná z toho, že pôsobí súťažný tlak, čím napríklad spotrebiteľ získava kvalitné produkty a služby za nízke ceny.

Pod pojmom tovar sa všeobecne rozumejú výrobky, výkony, práce a služby určené na predaj na trhu.

Účelom zákona je taktiež úprava postavenia a pôsobnosti Protimonopolného úradu SR.

K § 2

Ustanovenie odseku 1 upravuje osobnú pôsobnosť zákona. Vymedzuje teda, pre ktoré subjekty sú ustanovenia tohto zákona záväzné a na konanie a činnosti ktorých subjektov ich možno aplikovať. Osobná pôsobnosť zákona je pomerne široká a zahŕňa dve kategórie subjektov. Sú to subjekty spadajúce pod pojem " podnikateľ " zavedený na účely tohto zákona a orgány štátnej správy. Subjekty označené pojmom podnikateľ budú podliehať všetkým ustanoveniam zákona a o ich právach a povinnostiach sa bude rozhodovať v konaní podľa ustanovení § 25a nasl. tohto zákona. Orgány štátnej správy, ktoré zjavnou podporou zvýhodňujúcou určitých podnikateľov alebo inými spôsobmi obmedzujú súťaž budú podliehať špeciálnemu režimu v zmysle § 39 zákona a nebude možné v prípade obmedzovania súťaže z ich strany uskutočniť konanie a vydať rozhodnutie, ktorým by sa uložila takýmto orgánom štátnej správy nejaká povinnosť alebo sankcia.

Ustanovenie odseku 2 zakotvuje aplikáciu súťažných pravidiel aj na podnikateľov, ktorí sú poverení na základe osobitných predpisov poskytovaním služieb vo verejnom záujme s výnimkou, keď by tieto subjekty nemohli plniť svoje povinnosti, ktoré predstavujú službu vo verejnom záujme a ktorá im vyplýva z osobitného predpisu , či už fakticky, alebo právne v dôsledku aplikácie súťažných pravidiel na ne. Pojem verejný záujem náš právny poriadok nikde všeobecne nedefinuje, je však obsiahnutý, resp. vyplýva z ustanovení konkrétnych právnych predpisov. Pri posudzovaní, či v danom prípade ide o konanie, resp. činnosť vo verejnom záujme bude nevyhnutné vychádzať z konkrétnych všeobecne záväzných právnych predpisov, v zmysle ktorých štát ukladá určitým podnikateľom povinnosti zabezpečovať činnosti a konania vo verejnom záujme. Takúto činnosť, resp. konanie, ktoré spôsobuje alebo môže spôsobiť obmedzenie súťaže, bude možné vyňať spod pôsobnosti tohto zákona iba za predpokladu, ak zabezpečenie poskytnutia služby vo verejnom záujme vyplývajúce z osobitného právneho predpisu nie je možné zabezpečiť inak ako spôsobom, ktorý predstavuje obmedzenie súťaže. Zabezpečenie tohto verejného záujmu bude teda potrebné nadradiť nad záujem ochrany súťaže. Toto ustanovenie je plne v súlade s článkom 86 Zmluvy o Európskej únii - amsterdamské znenie.

Ustanovenia odsekov 3 a 4 predstavujú vymedzenie teritoriálnej pôsobnosti zákona. Tento zákon bude účinný na území Slovenskej republiky. V zmysle odseku 3 sa však bude vzťahovať aj na činnosti a konania, ku ktorým síce došlo v cudzine, ale ktorých účinky vedú alebo môžu viesť k obmedzovaniu súťaže na tuzemskom trhu. Uvedená situácia môže nastať napr. v prípade zlúčenia dvoch podnikateľov v cudzine, z ktorých jeden je prostredníctvom svojej dcérskej spoločnosti prítomný na trhu v Slovenskej republike. Ku koncentrácii síce došlo mimo územia Slovenskej republiky jej účinky sa tu však môžu prejavovať.

Pôsobnosť zákona je vylúčená v prípade obmedzovania súťaže, ktorého účinky sa prejavujú výlučne na zahraničnom trhu s výnimkou V. časti zákona a ak z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, nevyplýva niečo iné. Piata časť tohto zákona upravuje konanie na úrade. Takouto formuláciou zákona by sa mali vyriešiť doterajšie procesné problémy spôsobené formuláciou zákona, podľa ktorej sa zákon ako celok na vyššie uvedené obmedzovanie súťaže nevzťahoval. V prípade, že v priebehu konania začatého na podanie podnikateľa úrad zistí, že ide o obmedzovanie súťaže, ktorého účinky sa prejavujú

výlučne na zahraničnom trhu, úrad konanie zastaví podľa § 32 ods. 2 písm. f). V prípade, že medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, ustanovuje niečo iné, má táto prednosť pred ustanoveniami tohto zákona. Medzi takéto medzinárodné zmluvy patrí napr. Asociačná dohoda s EÚ, Zmluva o colnej únii medzi SR a ČR, Zmluva o voľnom obchode EFTA, Všeobecná dohoda o clách a obchode, CEFTA.

K § 3

Ustanovenia tohto paragrafu obsahujú definície niektorých všeobecných pojmov, t.j. pojmov, ktoré sú používané vo viacerých ustanoveniach v rámci celého zákona. Definície pojmov charakteristických len pre konkrétnu formu obmedzovania súťaže alebo pre koncentráciu sa z dôvodu prehľadnosti nachádzajú priamo v príslušných ustanoveniach upravujúcich konkrétnu formu obmedzovania súťaže, prípadne v časti upravujúcej koncentrácie.

Pojem obmedzovanie hospodárskej súťaže v sebe zahŕňa jednotlivé stupne narušovania súťaže, pričom tieto stupne nemajú medzi sebou výrazné hranice. Pri vylučovaní súťaže ide o také protikonkurenčné praktiky, ktorých cieľom alebo výsledkom je čiastočná alebo úplná likvidácia súťaže alebo, pri neexistencii súťaže, bránenie jej vzniku. Zníženie rozsahu súťaže predstavuje také protikonkurenčné praktiky, ktorých cieľom alebo výsledkom je znižovanie existujúceho rozsahu súťaže, najmä v dôsledku znižovania počtu podnikateľov zúčastnených na súťaži. Skresľovanie súťaže znamená zmenu konkurenčných pozícií podnikateľov, vytváranie nerovnakých podmienok pre súťaž alebo poskytovanie výhod niektorým podnikateľom, pričom sa nemení rozsah, ale kvalita súťaže.

Pojem podnikateľ je vymedzený v odseku 2 na účely tohto zákona oveľa širšie ako pojem podnikateľ podľa § 2 Obchodného zákonníka. Potreba takto široko zdefinovať podnikateľa vyplynula z praxe úradu. Podnikateľom sú fyzické a právnické osoby a ich združenia, ak ide o ich činnosti a konania, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť s hospodárskou súťažou bez ohľadu na to, či tieto činnosti a konania sú alebo nie sú zamerané na dosahovanie zisku. Protisúťažnými činnosťami týchto subjektov však môžu byť iba také ich konania a činnosti, ktoré sú v rozpore s týmto zákonom najmä dohody obmedzujúce súťaž a zneužívanie dominantného postavenia a v prípade obcí a združení obcí aj zjavná podpora zvyhodňujúca určitých podnikateľov alebo iné spôsoby, ktorými tieto obmedzujú súťaž.

K novému zdefinovaniu podnikateľa na účel zákona v návrhu nového zákona v porovnaní so súčasne platným zákonom o ochrane hospodárskej súťaže pristúpil úrad na základe praktických skúseností získaných pri aplikácii § 2 súčasne platného zákona. Okrem toho, že v rozhodovacej praxi nastávali problémy so zdefinovaním pojmu hospodárska činnosť, takto vymedzená osobná pôsobnosť úradu sa ukázala ako nedostatočná a úrad nemohol niektoré prípady posudzovať. Ako príklad možno uviesť fyzickú osobu vlastniacu balík akcií v určitej obchodnej spoločnosti, u ktorej nebolo možné jednoznačne konštatovať, že táto vykonáva hospodársku činnosť a nie je ani podnikateľom podľa Obchodného zákonníka. Nebolo preto možné posúdiť ekonomické spojenie takejto fyzickej osoby s iným podnikateľom, nakoľko ju nebolo možné považovať za podnikateľa a teda ani za účastníka koncentrácie. Novo zdefinovaný pojem podnikateľa odstraňuje tento problém a umožňuje posudzovať koncentrácie alebo nedovolené obmedzovanie súťaže vo vzťahu k skutočne všetkým subjektom, ktoré sú spôsobilé svojím konaním alebo svojou činnosťou obmedzovať, resp. ovplyvňovať súťaž.

Podnikateľom na účely tohto zákona je teda každý ekonomicky nezávislý subjekt s právnou subjektivitou, zameraný na výkon činností obchodného alebo výrobného charakteru a zúčastnený v trhových vzťahoch buď na strane ponuky alebo dopytu. Podnikateľom je aj vynálezca, pôvodca iných chránených priemyselných práv, autor literárnych, umeleckých alebo vedeckých diel ako aj umelec-interpret, a to aj vtedy, ak sú títo samostatne činní a nie sú činní ako zamestnanci. Ide najmä o prípady speňaženia ich diel, napríklad prevodom ich práv ku chráneným predmetom na iné osoby. Pojem združenie sa na účely tohto zákona chápe v najširšom zmysle a zahŕňa najmä odvetvové zväzy, komory, živnostenské spoločenstvá alebo asociácie. Činnosti a konania týchto podnikateľov budú posudzované jednak z hľadiska porušovania ustanovení tohto zákona a teda obmedzovania súťaže práve prebiehajúceho, už ukončeného, ako aj z hľadiska možného negatívneho dopadu ich aktivít na trh. Účelom tohto zákona je v zmysle § 1 ochrana súťaže na trhoch tovarov proti jej obmedzovaniu, pričom obmedzením súťaže je predovšetkým vylúčenie existujúcich alebo možných súťažných aktivít, skutočné alebo možné zníženie rozsahu konkurenčnej aktivity, či skresľovanie podmienok.

Pojem podnikateľ ďalej zahŕňa obce a združenia obcí a to bez ďalšieho užšieho vymedzenia. Výraznou zmenou v prístupe k obciam je, že podľa návrhu nového zákona bude úrad môcť posudzovať ich prípadné protisúťažné konanie v konaní. Obec bude postihovaná jednak za obmedzovanie súťaže formou dohody obmedzujúcej súťaž alebo zneužívania dominantného postavenia. Obec môže byť tiež postihovaná za obmedzovanie súťaže formou zjavnej podpory niektorých podnikateľov alebo iným spôsobom podľa § 40 zákona. V tomto prípade úrad tiež posudzuje porušenie zákona v konaní. Vzhľadom na istú osobitosť postavenia obce sa však môžu vyskytnúť aj prípady obmedzovania súťaže, keď úrad neposudzuje obec v rámci konania alebo úrad vôbec nemá právomoc posudzovať činnosť obce z hľadiska zákona o ochrane hospodárskej súťaže. Úrad neposudzuje obec v rámci konania, ak táto vykonáva úlohy štátnej správy. Úrad tiež nemá právomoc posudzovať všeobecne záväzné nariadenia obce. V ostatných prípadoch bude obec vystupovať vo vzťahoch vyplývajúcich z porušenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže ako podnikateľ a teda účastník konania.

Ustanovenia odsekov 3, 4, 5 a 6 definujú pojem relevantný trh a s ním súvisiaci pojem vzájomne zastupiteľné tovary. Relevantný trh vyjadruje príslušný, daný trh, na ktorom sa nachádza tovar, ktorý je schopný uspokojiť dané potreby užívateľa, pričom mu je zároveň územne dostupný. Relevantný trh je potrebné v každom novom prípade aplikácie politiky súťaže znovu zisťovať, a to na základe ekonomickej analýzy, ktorá je založená na samostatnom posúdení troch aspektov relevantného trhu - tovarového, priestorového a časového. Definícia relevantného trhu je nástrojom identifikácie a vymedzenia hraníc súťaže medzi podnikateľmi, slúži teda na vytvorenie rámca, v ktorom sa aplikuje politika súťaže v zmysle predkladaného zákona, za účelom identifikácie všetkých súťažných bariér, ktorým musia podnikatelia na trhu čeliť.

Tovarový relevantný trh pozostáva zo všetkých tovarov, ktoré sú považované za identické, vzájomne vymeniteľné alebo vzájomne nahraditeľné z hľadiska užívateľa, a to na základe zhodnotenia ich výrobkovej charakteristiky, ceny a zamýšľaného účelu použitia. Pri jeho vymedzení je rozhodujúce hľadisko užívateľa, pričom dôraz sa kladie na zhodnotenie substitučnosti (zameniteľnosti) dopytu, čiže určenie škály tovarov, ktoré sú užívateľom chápané ako vzájomne zameniteľné. V konečnom dôsledku užívateľ rozhoduje o tom, ktorým druhom tovaru nahradí daný tovar v prípade podstatného zvýšenia jeho ceny, či nedostatku, po identifikácii skutočných alternatívnych zdrojov dodávok tovarov. Substitučnosť dopytu sa teda javí ako najbezprostrednejšia efektívna sila pôsobiaca na dodávateľov daného tovaru, a

to najmä v oblasti cenotvorby. Pri vymedzení tovarového relevantného trhu je taktiež možné zobrať do úvahy substitúciu zo strany ponuky, a to najmä vtedy, keď účinnosť dopadu ponukovej substitúcie je porovnateľná s dopadmi substitúcie dopytovej. Znamená to, že dodávatelia sú schopní plynulo prejsť na výrobu (dodávku) relevantných produktov a zrealizovať ich na trhu v krátkom časovom horizonte bez toho, aby znášali výrazné dodatočné náklady alebo riziká spojené s akceptovateľnými permanentnými zmenami cien zo strany užívateľa. Ak by substitučnosť ponuky bola spojená s dodatočnými investíciami, strategickými rozhodnutiami, príp. ak by vyžadovala podstatný zásah do hmotných alebo nehmotných aktív na strane dodávateľa, nebude sa substitučnosť ponuky považovať za základ pre vymedzenie relevantného trhu.

Priestorový relevantný trh zahŕňa oblasť, v ktorej dotknutí podnikatelia vstupujú do vzťahov dopytu a ponuky tovarov, v ktorej sú súťažné podmienky dostatočne homogénne a ktorá sa od ostatných oblastí výrazne odlišuje práve preto, že súťažné podmienky v nej sú zjavne odlišné od podmienok v iných oblastiach. Faktory izolujúce priestorový trh od konkurenčného tlaku zvonku môžu zahŕňať regulačné bariéry v určitých sektoroch, kvóty, clá, limitovaný prístup k distribučným kanálom. Rozsah priestorového trhu môže byť limitovaný pri objemných a nízko hodnotných tovaroch, kde majú podstatnú úlohu prepravné náklady, ako aj súčasnými geografickými zvyklosťami užívateľov.

K § 4

Jednou zo závažných foriem obmedzovania hospodárskej súťaže, ktoré zákon zakazuje, je uzatváranie dohôd obmedzujúcich súťaž. Dohodami obmedzujúcimi súťaž sú dohody podnikateľov, zosúladené postupy podnikateľov a rozhodnutia združení podnikateľov, ktoré majú priamo za cieľ alebo ktorých následkom môže byť obmedzovanie súťaže.

Ustanovenie odseku 2 obsahuje definície niektorých pojmov. Návrh zákona chápe dohodu v širšom poňatí v porovnaní s Občianskym zákonníkom, t.j. ako ústnu dohodu, písomnú dohodu a dohodu uzavretú konkludentne, ako aj iné súhlasné prejavy vôle vyvedené z ich konania, ktorými môžu byť rôzne gentlemanské dohody alebo dohody preukázané na základe dôkazných prostriedkov iných ako je zmluva (ktoré jednoznačne preukazujú, že k dohode podľa tohto zákona muselo dôjsť, aj keď úrad nemôže jednoznačne preukázať, že došlo k ústnej dohode, resp. nemá k dispozícii písomnú zmluvu). Zosúladený postup vylučuje akýkoľvek priamy alebo nepriamy kontakt medzi subjektami, cieľom alebo účelom ktorého je buď vplývať na trhový výstup skutočného alebo potenciálneho konkurenta, alebo mu odhaliť smer vlastného výstupu, ktorý sa rozhodli prijať.

V odseku 3 je demonštratívny výpočet tzv. kartelových dojednaní, ktoré obmedzujú súťaž a z tohto dôvodu sú dohody obsahujúce takéto dojednania zakázané. Príkladom takéhoto kartelového dojednania je priame alebo nepriame určenie cien tovaru. K priamemu alebo nepriamemu určeniu cien tovaru môže dochádzať, ako to vyplýva zo zákona, pri všetkých formách dohôd obmedzujúcich súťaž, t.j. v dohodách, v zosúladených postupoch podnikateľov ako aj v rozhodnutiach združení podnikateľov. K nepriamemu určeniu cien tovarov dochádza, ak na základe dohody, v dôsledku zosúladeného postupu alebo na základe rozhodnutia združení uplatňujú podnikatelia rovnaký princíp, resp. princípy pre ďalší postup pri určovaní cien ich tovarov. Nepriamym určením cien je tiež situácia, ak na základe odporúčania združení podnikateľov si podnikatelia stanovujú konkrétnu výšku cien tovarov alebo ak je konkrétna cena tovarov stanovená podnikateľmi na základe informácií získaných v rámci zosúladovania ich postupov. Dohodou obmedzujúcou súťaž je aj dohoda obmedzujúca

súťaž, v ktorej si podnikatelia vzájomne stanovujú vhodné cenové rozpätia a v rámci nich určujú konkrétne ceny tovarov.

Zakázaná je aj oddeliteľná časť dohody obmedzujúcej súťaž. Zakázaná dohoda obmedzujúca súťaž alebo jej časť je neplatná, čo vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka.

K § 5

Zakázané a teda neplatné sú aj dohody o prevode práv a poskytnutí licencií na predmety priemyselného vlastníctva a dohody o poskytnutí práv k dielam a výkonom chránených autorským zákonom, a to v tom prípade, ak obmedzenia súťaže v nich obsiahnuté nie sú nevyhnutné pre ochranu existencie týchto práv. Podľa navrhovaného znenia ide napr. o také obmedzenia v licenčných zmluvách, ktoré idú nad hranice legitímnej ochrany individuálnych práv ich držiteľov. Za zakázané sa považujú napríklad dohody, ktoré obsahujú obmedzenie nadobúdateľa práva alebo licencie z hľadiska množstva alebo ceny výrobu.

Uvedené pravidlá sa vzťahujú aj na dohody o prevode práv a poskytnutí licencií na výrobnotechnické a obchodné poznatky a skúsenosti. V porovnaní so súčasne platným zákonom sa vypustili v druhom odseku slová "dohody o prevode práv a poskytnutí licencií na predmety priemyselného vlastníctva", nakoľko tieto sú vymenované v odseku 1.

K § 6

Ustanovenie odseku 1 upravuje tzv. pravidlo de minimis. Ide o vyňatie dohôd obmedzujúcich súťaž zo všeobecného zákazu, ak spĺňajú určité kvantitatívne kritéria a nemajú výrazný dopad na súťaž. Týmito kritériami je výška spoločného podielu účastníkov dohody alebo výška podielu jedného z nich vo vzťahu k celkovému podielu tovarov na relevantnom trhu v SR. V porovnaní s platným zákonom je táto hranica zvýšená z 5% na 10% vzhľadom na skúsenosti úradu a na skutočnosť, že ešte aj dohody s trhovým podielom 10% sa môžu považovať za málo dôležité z hľadiska ochrany súťaže. Zo všeobecného zákazu nie sú vyňaté tzv. ťažké kartely a dohody obmedzujúce súťaž obsahujúce podobný druh obmedzení súťaže vedúce k podobným účinkom na relevantnom trhu (napr. dohody o výhradnej distribúcii, o selektívnej distribúcii, o výhradnom nákupe), ktorých spoločný podiel na trhu presahuje 10% celkového podielu tovarov na relevantnom trhu.

Ustanovenie odseku 2 určuje výpočet spoločného podielu účastníkov dohody obmedzujúcej súťaž.

Podľa odseku 3 je podnikateľ oprávnený podať návrh na úrad na vydanie rozhodnutia, tzv. individuálnej výnimky zo všeobecného zákazu dohôd obmedzujúcich súťaž na dobu stanovenú v rozhodnutí, ktoré deklaruje, že dohoda obmedzujúca súťaž spadajúca pod § 4 a 5 zákona nie je zakázaná. Pre získanie výnimky je nevyhnutné, aby dohoda obmedzujúca súťaž súčasne spĺňala všetky podmienky obsiahnuté v tomto odseku. Dôkazné bremeno splnenia týchto 4 podmienok nesie úrad.

Prvá podmienka nebude splnená, ak dohoda obmedzujúca súťaž neprispieva k zlepšeniu výroby alebo distribúcie alebo k podpore technického alebo ekonomického rozvoja. Táto požiadavka môže byť spochybnená napr. v prípadoch, ak dohoda o výskume a rozvoji nedefinuje rámec spoločného programu výskumu, ak licencia na know-how nie je definovaná v zmluve, ak nie je poskytnutý podrobný plán na redukciu nadkapacity, alebo ak zlepšenie distribúcie je len vedľajším efektom popri ďalšom rozšírení protisúťažných dohôd. Prvá

podmienka taktiež nie je splnená v prípade dohôd obmedzujúcich súťaž stanovujúcich rovnaké ceny, dohôd obmedzujúcich súťaž o rozdelení trhu alebo dohôd obsahujúcich záväzok obmedzenia alebo kontroly výroby, odbytu, technického rozvoja a investícií (tzv. ťažké kartely). O zlepšení produkcie je možné hovoriť najmä v prípadoch dohôd, ktoré zvyšujú úspory z rozsahu, zlepšujú kvalitu výroby alebo kvalitu kontroly, resp. sú zamerané na dosiahnutie typovej štandardizácie a zastupiteľnosti dielcov. Dohody o výhradnom nákupe môžu zlepšiť bezpečnosť a pravidelnosť dodávok a tým zlepšiť plánovanie výroby. Dohody o výhradnej distribúcii spoločne zlepšujú distribúciu tým, že exkluzívny distribútor sústreďuje svoju trhovú silu na určité predajné územie a selektívny distribučný systém prispieva k lepšej kvalite služieb poskytovaných zákazníkom. K rozširovaniu technických poznatkov a k napomáhaniu výrobe technicky pokrokovejších výrobkov napomáhajú licenčné dohody, ktoré zvyšujú ochotu držiteľa patentov alebo know-how udeliť licencie, čím nadobúdatelia licencie sú prístupnejší investovať do technického rozvoja.

Čo sa týka druhej podmienky, je nutné preukázať, že prospech z nej vyplývajúci môžu využívať spotrebiteľia a nie iba samotné strany dohody. Úspory v nákladoch a zlepšovanie distribúcie alebo úrovne služieb môže predstavovať priamy prospech pre zákazníkom, zatiaľ čo zlepšenie kvality výrobkov môže predstavovať nepriamy prospech v prípade, ak je vyššia kvalita dosiahnutá bez zvýšenia ceny alebo s cenovou redukciou. Prospech môžu užívatelia dosiahnuť priamo alebo nepriamo. Priamy prospech sa vzťahuje najmä na nižšiu cenu tovaru. Nepriamy prospech zahrnuje zdokonalené služby, vstup nových výrobkov alebo technológií na trh, rozšírenie sortimentu tovaru a vstup nového dodávateľa na trh.

Kritérium nevyhnutnosti v tretej podmienke v podstate znamená, že systém, ktorý má byť vytvorený a ustálený medzi dvoma stranami prostredníctvom dohody obmedzujúcej súťaž, nie je možné vytvoriť a udržať bez obmedzujúcich ustanovení nachádzajúcich sa v predmetnej dohode. Obmedzenia sa obyčajne považujú za nutné, ak prospech nemôže byť dosiahnutý prirodzenými silami trhu alebo keď by mohol byť dosiahnutý iba nákladnejšou alebo menej efektívnou cestou. Určité obmedzenia môžu byť nevyhnutné na to, aby stranám umožnili naplno rozvinúť vzájomnú spoluprácu a tým dosiahnuť spoločný cieľ dohody. Takéto obmedzenia môžu zahŕňať záväzok strán nevykonávať výskum nezávisle alebo záväzok udeliť spoločnému podniku výhradné právo využívať výsledky výskumu.

V súvislosti s treťou podmienkou, okolnosť, za ktorej protisúťažné praktiky obsiahnuté v dohode obmedzujúcej súťaž dovoľujú stranám predmetnej dohody možnosť vylúčiť súťaž vzhľadom na podstatnú časť dotknutých tovarov, treba posúdiť z hľadiska dvoch faktorov:

- a) súťaže medzi stranami dohody,
- b) súťaže s tretími stranami na trhu.

a) Ak súťaž medzi stranami dohody je eliminovaná alebo znižovaná, ako napríklad v prípade selektívneho distribučného systému, v ktorom je vnútroznačková distribúcia redukovaná, udelenie výnimky bude závisieť od intenzity vonkajšej súťaže, čo ukazujú hlavne trhové podiely strán a ich konkurentov. Na druhej strane, ak dohoda obmedzuje súťaž len v určitej špecifickej oblasti, ako napríklad v prípade spoločného výskumu a rozvoja, spoločnej redukcie vo výrobných kapacitách, spoločnej podpory predaja a reklamy, rovnakých postupov alebo technických noriem v poskytovaní služieb, potom podstatné oblasti súťaže medzi stranami by mali zostať neovplyvnené. V takomto prípade ani vysoký trhovú podiel nebráni udeleniu výnimky. Tak isto dohody, ktoré zahŕňajú všetkých alebo väčšinu konkurentov na určitom trhu sú vyňaté, ak neovplyvňujú cenovú súťaž medzi nimi.

b) Intenzita súťaže s tretími stranami je stanovená na základe týchto faktorov
- štruktúry trhu, t.j. množstva, sily a veľkosti súčasných a potenciálnych konkurentov a trhový podiel strán
- daností podnikateľa, t.j. technických a obchodných znalostí, kontroly nad vstupnými surovinami, kapitálu, druhov dopravy a distribúcie.

Na to, aby bolo možné tvrdiť, že súťaž je ohrozená, nie je nutné, aby strany mali dominantné postavenie na trhu, ale postačuje, ak dohoda obmedzujúca súťaž im poskytuje možnosť obmedziť efektívnu súťaž.

§ 6 ods. 4 obsahuje tzv. inštitút negatívneho atestu, ktorý je upravený v súlade s komunitárnym právom. Úrad na návrh podnikateľa vydá rozhodnutie deklaráujúce, že jeho činnosť či konanie nie je dohodou obmedzujúcou súťaž alebo že jeho dohoda obmedzujúca súťaž spadá pod pravidlo de minimis. V prípade, ak úrad zistí, že posudzovaná dohoda je dohodou obmedzujúcou súťaž v zmysle § 4 alebo 5 alebo ide o dohodu obmedzujúcu súťaž, ktorá nespadá pod pravidlo de minimis v zmysle odseku 1, úrad zastaví konanie začaté na základe návrhu podnikateľa na základe § 32 ods. 2 písm. e) návrhu zákona.

Na druhej strane môže úrad žiadať od podnikateľov preukázanie, že ich dohoda obmedzujúca súťaž spĺňa kritériá pravidla de minimis. To znamená, že dôkazné bremeno je na strane účastníkov dohody.

V zmysle odseku 6 môžu podnikatelia žiadať úrad o vydanie stanoviska k návrhu dohody obmedzujúcej súťaž. Tým sa rozumie napr. návrh zmlúv, ktoré ešte nie sú platné podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, t.j. nie sú podpísané, prípadne návrh rozhodnutia združenia. Stanovisko však nie je pre úrad záväzné.

K § 7

Úrad bude mať naďalej možnosť z vlastného podnetu zmeniť alebo zrušiť rozhodnutie o individuálnej výnimke (rozhodnutie podľa § 6 ods. 3) a negatívny atest (rozhodnutie podľa § 6 ods. 4) z taxatívne vymedzených dôvodov. Došlo len k spresneniu, že tak môže urobiť len z vlastného podnetu, teda že nedôjde automaticky k začatiu konania doručením podania podnikateľa na úrad, v ktorom preukazuje, resp. poukazuje na naplnenie ustanovenia § 7 ods. 1 písm. a) alebo b). Takýto podnet podnikateľa však môže byť po preskúmaní úradom dôvodom na začatie konania ex offio podľa § 7. Rovnako sa dopĺňa oproti platnému zákonu možnosť konať podľa § 7 v prípade, ak sa rozhodnutie zakladalo na neúplných údajoch získaných od podnikateľov. Ustanovenie tiež konštatuje možnosť podať rozklad proti takémuto rozhodnutiu a skutočnosť, že úrad nie je viazaný lehotami na vydanie rozhodnutia.

K § 8

Navrhovaná definícia dominantného postavenia na trhu je postavená na princípe ekonomickej sily, ktorá umožňuje podnikateľovi správať sa na relevantnom trhu nezávisle. Ekonomická sila podnikateľa bude určená na základe ekonomickej analýzy, pričom jej základom bude vymedzenie relevantného trhu a v rámci neho potom identifikácia skutočných konkurentov dotknutého podnikateľa, ktorí môžu ovplyvniť jeho správanie sa na trhu a zabrániť mu v krokoch, ktoré by boli nezávislé od účinného konkurenčného tlaku. Pri analýze postavenia podnikateľa na relevantnom trhu sa bude prihliadať aj na ďalšie faktory, ktorými sú najmä veľkosť trhových podielov jeho najbližších konkurentov, stabilita trhových podielov, prístup k zásobovacím alebo odbytovým trhom, kapitálová náročnosť vstupu na trh

a iné bariéry vstupu na relevantný trh. Obsah pojmu podstatná súťaž závisí od konkrétnej analýzy konkrétnych podmienok relevantného trhu. Pod podmienkami sa rozumejú najmä bariéry vstupu na relevantný trh, rozloženie konkurentov na relevantnom trhu z hľadiska percentuálnych podielov, finančná sila, investičná a technologická náročnosť. Po posúdení týchto analýz úrad rozhodne, či sa v danom prípade jedná o podstatnú súťaž. Z uvedeného vyplýva, že podstatnú súťaž nie je možné všeobecne definovať, ale možno ju hodnotiť len z prípadu na prípad.

Nový zákon neobsahuje ustanovenie, ktoré zakotvovalo tzv. vyvrátiteľnú domnienku, že podnikateľ nie je vystavený podstatnej súťaži, ak jeho podiel dodávok alebo odberu zhodného alebo vzájomne zastupiteľného tovaru na relevantnom trhu je najmenej 40%. Uvedené ustanovenie síce predstavovalo zjednodušenie určovania dominantného postavenia pre podnikateľov, avšak zákonom stanovená hranica bola len predpokladom pre určenie postavenia na relevantnom trhu, nakoľko podiel dodávok alebo odberu zhodného alebo vzájomne zastupiteľného tovaru na trhu sám osebe ešte nedáva obraz o ekonomickej sile podnikateľa na trhu. Na základe ekonomickej analýzy je totiž možné preukázať, že aj pri vyššom podiele na trhu, ako je zákonom stanovená hranica, podnikateľ nemusí mať dominantné postavenie na trhu a naopak, pri nižšom podiele na trhu môže mať podnikateľ takú ekonomickú silu, že má možnosť diktovať podmienky na trhu. Prax úradu, vzhľadom na uvedené, preukázala neodôvodnenosť takéhoto ustanovenia v zákone.

Ustanovenie odseku 2 obsahuje demonštratívny výpočet foriem zneužitia dominantného postavenia na trhu. V porovnaní so súčasne platným zákonom sa navrhuje preformulovanie niektorých skutkových podstát a doplnenie ďalších foriem zneužívania dominantného postavenia na trhu, a to formou hrozby, obmedzenia výroby, odbytu alebo technického vývoja tovaru na úkor užívateľov a dočasného zneužívania ekonomickej sily s cieľom vylúčiť súťaž, tzv. predátorskeho správania. Táto zmena zavádzajúca hrozbu vyplynula z praxe úradu a zakazuje sa ňou nátlak dominantanta formou hrozby na iného podnikateľa, s cieľom získania neprimeranej výhody, pričom podnikateľ, voči ktorému je hrozba uplatňovaná, nemá inú možnosť získať predmetné plnenie uskutočňované dominantom. Ide najmä o podnikateľov v postavení tzv. prirodzeného monopolu. K naplneniu zneužívania dominantného postavenia v zmysle písm. c) dôjde napr. účtovaním rozdielnych cien alebo poskytovaním vernostných rabatov. Poskytovanie zliav je prípustné, pokiaľ tieto zľavy vyjadrujú primeraný vzťah k úsporám nákladov predávajúceho. Rozdielne ceny pre podnikateľov musia byť zdôvodnené rozdielmi v nákladoch predaja. Ustanovenie písm. d) nepredstavuje praktiku obmedzujúcu súťaž vtedy, keď nevyhnutnou podmienkou riadneho využitia dodaného tovaru je použitie doplnkového tovaru určitej požadovanej kvality. Pri takomto druhu viazania by mali byť splnené dve podmienky, a to technologická závislosť tovaru na komplementárnej časti tovaru a záruka, ktorú by poskytovateľ tovaru nemohol dať, ak by sa nepoužívala ním doporučená komplementárna časť. V zmysle ustanovenia písm. e) možno o dočasnom zneužívaní ekonomickej sily s cieľom vylúčiť súťaž hovoriť napr. vtedy, keď podnikateľ s ekonomickou silou na určité obdobie zníži ceny za účelom vytlačenia konkurencie z trhu alebo vytvorenia bariéry vstupu na trh. Podnikatelia s menšou ekonomickou silou nemôžu dlhodobejšie vydržať tlak na znižovanie cien a postupne sú nútení z trhu odísť. Podnikateľ, ktorému sa v dôsledku uplatnenia predátorských cien ešte viac zvýšila ekonomická sila, postupne ceny znova zvyšuje.

V ustanovení odseku 2, ako aj v iných ustanoveniach zákona sa používa pojem užívateľ, pričom v účele zákona je uvedený pojem spotrebiteľ. Pod pojmom užívateľ sa rozumie subjekt, ktorý predstavuje medzičlánok vo vertikálnych vzťahoch, ako napr. veľkosklady,

díleri. Obsah pojmu spotrebiteľ na účely tohto zákona je zhodný s obsahom pojmu spotrebiteľ podľa zákona č. 634/1992 Zb.z. o ochrane spotrebiteľa.

Novou formou zneužívania dominantného postavenia v zákone je zneužívanie dominantného postavenia odmietnutím prístupu k unikátnemu zariadeniu. Takéto protisúťažné správanie podnikateľa nie je možné celkom jednoznačne postihovať podľa súčasného zákona. V praxi sa zaužíval pojem unikátneho zariadenia, ktorým sa rozumie miesto, právo, zariadenie, infraštruktúra alebo jej časť kombinovaná so službami vzťahujúcimi sa na takúto infraštruktúru, ktoré majú pomocnú povahu pre ekonomické aktivity na samostatnom, ale nadväzujúcom trhu na trh, na ktorom pôsobí vlastník, resp. správca unikátneho zariadenia, a ak je prakticky nemožné alebo neopodstatnené pre akéhokoľvek nového konkurenta duplicitne vybudovať takéto zariadenie. Prekážka vybudovania unikátneho zariadenia môže byť napr. geografická alebo ekologická. Prístup k unikátnym zariadeniam môže byť odmietnutý, ak je odôvodnený kvalifikovanými kritériami, o ktorých pojednáva odsek 4. Uvedené podmienky zabezpečujú, aby prístup k unikátnemu zariadeniu bol realizovaný na tzv. nediskriminačnom základe.

Ustanovenie odseku 5 určuje podmienky, za ktorých odmietnutie prístupu podnikateľa k unikátnemu zariadeniu je považované za protisúťažnú praktiku, uplatňovaním ktorej správca alebo vlastník takéhoto zariadenia zneužije svoje dominantné postavenie na danom relevantnom trhu. Pri vertikálnej integrácii, ak podnikateľ kontrolujúci unikátne zariadenie znemožní iným podnikateľom prístup k danému unikátnemu zariadeniu a tým de facto poskytovanie služieb zákazníkom za súčasného splnenia podmienok ustanovených v odseku 5, je takéto znemožnenie prístupu považované za bariéru vstupu na trh. Ak podnikateľ vlastníci alebo spravujúci unikátne zariadenie preukáže, že nedošlo k naplneniu aspoň jednej z troch podmienok uvedených v odseku 5, nebude možné odmietnutie prístupu k unikátnemu zariadeniu kvalifikovať ako protisúťažnú praktiku.

V zmysle podmienky podľa písm. a) je potrebné sa zamerať na existujúcu resp. zostávajúcu časť kapacity unikátneho zariadenia a to tak, že správca resp. vlastník takéhoto zariadenia, ktorý pôsobí tak na trhu zásobovania ako i odbytu, je schopný konkurovať podnikateľom pôsobiacim na trhu odbytu za porovnateľných podmienok, bez možnosti značného oslabenia jeho postavenia na príslušnom relevantnom trhu.

Podmienka zadefinovaná v písm. b) predmetného ustanovenia stanovuje isté kritériálne nároky na podnikateľa žiadajúceho o prístup k unikátnemu zariadeniu, ktoré vyplývajú zo samotnej prevádzkovej potreby predmetného zariadenia vzhľadom na poskytovanie služieb vyplývajúcich z jeho využívania.

V písm. c) je stanovená podmienka v zmysle ktorej je nutné, aby podnikateľ žiadajúci o prístup k unikátnemu zariadeniu bol schopný úhrady nákladov vzniknutých v dôsledku využívania takéhoto zariadenia a to z pohľadu nediskriminačného a primeraného.

Ustanovenie odseku 6 obsahuje všeobecný zákaz zneužívania dominantného postavenia.

K § 9

Pod pojmom koncentrácia sa rozumie proces ekonomického spájania podnikateľov z hľadiska získania rozhodujúceho vplyvu, resp. práva riadenia, s dopadom na štruktúru trhu. Tieto spojenia sa môžu realizovať na horizontálnej, vertikálnej alebo konglomerátnej úrovni. Pri subjektoch, ktoré sa zúčastňujú procesu ekonomického spájania dochádza k zmene v

oblasti ich ekonomickej samostatnosti, a to tak, že sa u niektorých subjektov úroveň ekonomickej samostatnosti znižuje čiastočne (prechod z výlučnej na spoločnú kontrolu) alebo úplne zaniká a na strane druhej, niektoré subjekty zasa posilňujú svoju ekonomickú samostatnosť úplne (získanie výlučnej kontroly) alebo čiastočne (prechod zo stavu bez kontroly na úroveň získania spoločnej kontroly).

Príslušné ekonomické spojenie sa môže realizovať akýmkoľvek spôsobom, a to tak na zmluvnom, ako aj nezmluvnom základe. Tento proces zahŕňa etapu od právnych aktov až po právne alebo faktické spojenie subjektov, ktorý má v konečnom dôsledku vplyv na ich konkurenčné správanie. Inak povedané, zníženie počtu samostatných rozhodovacích miest môže následne významne ovplyvniť správanie sa subjektov na trhu v takom zmysle, či sa budú navzájom správať konkurenčne alebo či sa posilňuje trhová sila jedného subjektu. Snahou súťažnej politiky je teda mať kontrolu nad príslušnou štruktúrou trhu, a to z ekonomického hľadiska, zameraného na oblasť získania možnosti vykonávať rozhodujúci vplyv, resp. práva riadenia na činnosť subjektu. To znamená predovšetkým dôkladne posudzovať také ekonomické spojenia, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť štruktúru trhu a tým zároveň poškodiť podmienky súťaže.

Koncentrácia nie je sama osebe zakázaná, nie je to protisúťažná praktika, ale vzhľadom na vplyv na podmienky súťaže je úradom kontrolovaná. Pritom môže ísť buď o vytvorenie takých ekonomických spojení, ktoré menia právnu samostatnosť subjektu alebo vytvorenie ekonomických spojení medzi subjektami, ktorých právna samostatnosť ostáva nezmenená.

Zlúčením alebo splynutím sa na účely tohto zákona rozumie zlúčenie a splynutie tak, ako vyplýva z § 69 ods. 3 Obchodného zákonníka. V zmysle § 69 ods.3 " pri splynutí prechádza imanie zaniknutých spoločností na spoločnosť vzniknutú splynutím, pri zlúčení prechádza imanie zaniknutej spoločnosti na spoločnosť , s ktoru sa táto spoločnosť zlúčila". K zlúčeniu alebo splynutiu však dochádza aj v prípade ekonomického spojenia podnikateľov, ktorí zostávajú pôsobiť naďalej na trhu ako právne samostatné subjekty. V takomto prípade dochádza de facto k vytvoreniu jednej ekonomickej skupiny, predpokladom vzniku ktorej je existencia spoločného ekonomického vrcholového managementu.

Predmetom kontroly môže byť jeden alebo viac podnikateľov prípadne iba časť podniku. Časťou podniku podnikateľa sa rozumie organizačná zložka podniku alebo aktíva, na základe ktorých je možné dosahovať obrat. Organizačná zložka podniku je zafinancovaná v § 7 Obchodného zákonníka. V zmysle § 7 Obchodného zákonníka je organizačnou zložkou podniku odštepny závod a prevádzkareň podniku. Obdobné postavenie ako odštepny závod môže mať aj iná organizačná zložka, ak sa v zmysle zákona zapisuje do obchodného registra. Organizačnou zložkou podniku sa rozumie organizačná jednotka podniku, ktorá má podľa interných rozhodnutí podnikateľa samostatný organizačný status, vo väčšine prípadov spojený s oddeleným vnútropodnikovým účtovníctvom i keď pre potreby daňového práva je daňovým subjektom podnikateľ, ktorý je zároveň účtovnou jednotkou.

Kontrola nad podnikateľom je možnosť vykonávať rozhodujúci vplyv na činnosť podnikateľa. V zmysle zákona možno vykonávať rozhodujúci vplyv na podnikateľa najmä prostredníctvom vlastníckych alebo iných práv, ktorými môže byť napr. právo nájmu k podniku alebo jeho časti alebo prostredníctvom práv, zmlúv alebo na základe iných skutočností, ktoré umožňujú vykonávať rozhodujúci vplyv na zloženie, hlasovanie alebo rozhodovanie orgánov podnikateľa.

Možnosť vykonávať rozhodujúci vplyv na zloženie, hlasovanie alebo rozhodovanie orgánov podnikateľa vzniká najmä na základe väčšinovej účasti z hľadiska základného imania, vlastníctva cenných papierov, hlasovacích práv, zastúpenia v štatutárnych, riadiacich a dozorných orgánoch. Kontrola môže vzniknúť aj pri menšinovej účasti, napríklad v prípade, ak podiel ďalších akcionárov je rozptýlený alebo ak existujú dohody medzi akcionármi, ktoré dávajú menšinovému vlastníčkovi zvláštne práva.

Nepriame získanie kontroly predstavuje situáciu, keď podnikateľ prostredníctvom iného podnikateľa získa kontrolu nad iným podnikateľom. V takomto prípade kontrolu nadobudol podnikateľ ktorý je v pozadí celej operácie a de facto vykonáva kontrolu nad podnikateľom.

Získanie kontroly môže byť vo forme výlučnej kontroly a vo forme spoločnej kontroly. Ku koncentrácii dochádza tiež pri zmene štruktúry kontroly. Zmena štruktúry kontroly zahŕňa zmenu so spoločnej kontroly na výlučnú kontrolu, ako aj zvýšenie počtu akcionárov uskutočňujúcich spoločnú kontrolu. Zmena výlučnej kontroly na spoločnú kontrolu je považovaná za koncentráciu, nakoľko uskutočňovanie rozhodujúceho vplyvu jedným podnikateľom predstavuje významný rozdiel oproti uskutočňovaniu rozhodujúceho vplyvu dvoma alebo viacerými podnikateľmi spoločne. Z rovnakého dôvodu operácia zahŕňajúca získanie spoločnej kontroly nad časťou podniku a výlučnej kontroly nad zostávajúcou časťou podniku je považovaná za dve odlišné koncentrácie.

Jedným z prípadov získania kontroly je aj založenie spoločného podniku, ktorý je definovaný tak, že ide o podnik, t.j. samostatnú jednotku, ktorá na dlhodobom základe vykonáva všetky funkcie samostatného ekonomického subjektu a sleduje vlastný ekonomický cieľ. Zároveň je kontrolovaný inými podnikateľmi, pričom ide o spoločnú kontrolu dvoch alebo viacerých podnikateľov. Spoločný podnik je podnik s "plnými funkciami", t.j. zakladatelia vložili do neho materiálne, personálne alebo iné zložky podnikania (budovy, stroje, pracovníkov, patenty a pod.). Spoločný podnik musí vystupovať na trhu oddelene od zakladateľov, ako samostatný predávajúci a kupujúci. Nepôjde o podnik s plnými funkciami, ak nemá vlastné zásobovanie a odbyť alebo ak nemá technické prostriedky podnikania.

Ustanovenie odseku 6 obsahuje definíciu spoločnej kontroly.

Ustanovenie odseku 7 sa týka posudzovania vytvorenia kooperatívneho plnofunkčného spoločného podniku, ktorý sa v zmysle tohto zákona považuje za koncentráciu. Ide o formu spoločného podniku, ktorého následkom bude koordinácia súťažného správania sa podnikateľov kontrolujúcich tento spoločný podnik. Táto koordinácia súťažného správania sa bude posudzovaná podľa hmotnoprávných ustanovení § 4, 5 a 6 zákona upravujúcich inštitút dohôd obmedzujúcich súťaž a to v prípadoch, ak predmetná koncentrácia takéhoto charakteru podlieha kontrole úradu. Súčasťou tohto ustanovenia je i zadefinovanie podmienok, pri ktorých vznikajú plnofunkčné spoločné podniky kooperatívneho charakteru.

Ustanovenie odseku 8 popisuje prípady, keď nedochádza ku koncentrácii. Predmetom podnikateľských činností bánk, pobočiek zahraničných bánk, iných finančných inštitúcií (ako napríklad obchodníkov s cennými papiermi, subjektov kolektívneho investovania) alebo poisťovní je okrem iného obchodovanie s prevoditeľnými cennými papiermi na vlastný účet alebo na účet klienta. V rámci tejto podnikateľskej činnosti predmetní podnikatelia zväčša nadobúdajú cenné papiere s cieľom ich ďalšieho predaja a nie s cieľom vykonávať rozhodujúci vplyv na činnosť iného podnikateľa. V týchto prípadoch preto nedochádza ku koncentrácii v zmysle § 9 ods. 1. Vzhľadom na vyššie uvedené, nadobudnutie cenných papierov, ktoré umožňuje vykonávať rozhodujúci vplyv na činnosť podnikateľa,

bankami, pobočkami zahraničných bánk, inými finančnými inštitúciami alebo poisťovňami, ktorých predmetom činnosti je obchodovanie s cennými papiermi na vlastný alebo cudzí účet, sa nepovažuje za koncentráciu, ak sú kumulatívne splnené nasledujúce podmienky:

- cenné papiere musia byť nadobudnuté s cieľom ich ďalšieho predaja,
- banky, pobočky zahraničných bánk, iné finančné inštitúcie alebo poisťovne nesmú vykonávať hlasovacie práva vyplývajúce z vlastníctva cenných papierov s cieľom ovplyvňovať súťažné správanie sa podnikateľa; toto je prípustné iba v prípadoch vykonávania hlasovacích práv z dôvodu prípravy predaja celého podniku alebo jeho časti alebo predaja cenných papierov,
- banky, pobočky zahraničných bánk, iné finančné inštitúcie alebo poisťovne musia cenné papiere, ktoré im umožňujú vykonávať rozhodujúci vplyv na činnosť podnikateľa odpredať do jedného roka odo dňa ich nadobudnutia.

Túto lehotu môže úrad, na základe žiadosti banky, pobočky zahraničnej banky, inej finančnej inštitúcie alebo poisťovne, rozhodnutím predĺžiť v prípade preukázania, že predaj cenných papierov nebol počas jednoročnej lehoty možný.

Za koncentráciu sa podľa písm. b) tiež nepovažuje, ak dočasné získanie kontroly nad podnikom iného podnikateľa alebo jeho časťou vyplýva z osobitných predpisov. Ide napr. o situáciu, ak dočasnú kontrolu nadobúda likvidátor pri zrušovaní spoločností likvidáciou podľa Obchodného zákonníka alebo správca konkurznej podstaty na základe zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov, prípadne v iných obdobných situáciách vyplývajúcich z ustanovení osobitných zákonov.

Ustanovenie písm. c) definuje situácie, v ktorých zlúčenie alebo splynutie podnikateľov alebo získanie možnosti podnikateľa vykonávať rozhodujúci vplyv na činnosť iného podnikateľa, nepredstavuje koncentráciu v zmysle § 9 ods. 1, t.j. ak sa tak uskutoční medzi podnikateľmi, ktorí sú súčasťou ekonomickej skupiny založenej na vzťahoch kontroly, napr. ak by došlo k zlúčeniu materskej a dcérskej spoločnosti alebo dcérskych spoločností navzájom.

K § 10

Ustanovením odseku 1 sa navrhujú kritériá, po splnení ktorých koncentrácia podlieha kontrole úradu. Kritériá boli zvýšené oproti platnému právnomu stavu s cieľom posudzovať iba koncentrácie s podstatným vplyvom na hospodársku súťaž v rámci príslušných relevantných trhov. Základným kritériom je dosiahnutie spoločného obratu účastníkov koncentrácie za účtovné obdobie predchádzajúce vzniku koncentrácie vo výške 500 miliónov Sk, pričom súčasne ak aspoň 2 z účastníkov koncentrácie za predchádzajúce účtovné obdobie dosiahli obrat 150 miliónov Sk. Podporným kritériom v prípade, ak nebolo splnené základné kritérium, je dosiahnutie spoločného podielu vo výške presahujúcej 25% celkového podielu tovarov na relevantnom trhu v Slovenskej republike. Uvedené kritérium je splnené aj vtedy, ak tento percentuálny podiel spĺňa aspoň jeden z účastníkov koncentrácie. Uvedené zabezpečuje, aby úrad mohol posudzovať aj koncentrácie vertikálneho alebo konglomerátneho charakteru (t.j. situácie, keď účastníci koncentrácie nepôsobia na rovnakých relevantných trhoch).

Odsek 2 špecifikuje výpočet spoločného obratu alebo spoločného podielu účastníkov koncentrácie.

Ukazovateľ "obrat" podľa odseku 3 predstavuje súčet príjmov alebo tržieb a výnosov z predaja tovaru, ku ktorým sa pripočíta finančná pomoc poskytnutá podnikateľovi, ak táto finančná pomoc priamo súvisí s predajom tovaru tohto podnikateľa, a preto sa odrazí v cene tovaru.

Odseky 4 a 5 obsahujú definíciu poskytovateľa finančnej pomoci a definíciu finančnej pomoci. Finančnú pomoc poskytnutú podnikateľovi zákon vymedzuje na základe piatich kritérií, ktoré musia byť splnené kumulatívne:

- do úvahy sa berie iba peňažná pomoc,
- peňažná pomoc bola poskytnutá poskytovateľom, vymedzeným v odseku 4 návrhu zákona,
- peňažná pomoc sa týka predmetu činnosti, ktorý podnikateľ vykonáva,
- samotný podnikateľ je prijímateľom tejto pomoci, peňažná pomoc, ktorá súvisí s predajom tovaru (t. j. výrobkov, výkonov, prác a služieb) tohto podnikateľa a odrazí sa v cene jeho tovaru. Finančnou pomocou sa chápe peňažná pomoc a nechápe sa ňou napr. pomoc vo forme daňových úľav alebo štátnych záruk na bankový úver.

Keďže obrat by mal čo najpresnejšie odrážať ekonomickú silu podnikateľa ako účastníka koncentrácie, zahŕňa podľa odseku 6 iba jeho transakcie, ktoré realizuje s tretími stranami a preto sa do úvahy neberie obrat realizovaný s podnikateľmi patriacimi do jednej ekonomickej skupiny. (Keďže spoločný obrat účastníkov koncentrácie by mal zahŕňať iba reálne ekonomické zdroje, ktoré sú predmetom koncentrácie, je nevyhnutné aby sa od spoločného obratu odpočítal tzv. vnútroskupinový obrat.) Za podnikateľov, ktorí patria do jednej ekonomickej skupiny, sa považujú podnikatelia medzi ktorými existuje vzťah kontroly definovanej v § 9 ods. 4.

Prvá veta ustanovenia odseku 7 bližšie špecifikuje situácie, kedy sa nadobúdateľ ako jeden z účastníkov koncentrácie koncentruje s podnikateľom patriacim do jednej ekonomickej skupiny alebo s časťou podnikateľa. Keďže vplyv takejto koncentrácie na hospodársku súťaž v rámci príslušných relevantných trhov bude závisieť iba od kombinácie ekonomických a finančných zdrojov, ktoré sú predmetom prevodu vlastníctva, zohľadňuje sa obrat iba tých častí podniku, ktoré sú predmetom koncentrácie. Nakoľko v niektorých prípadoch bolo etapovité uskutočnenie koncentrácií motivované snahou podnikateľov vyhnúť sa limitom pre povinné oznámenie koncentrácie, druhá veta predmetného ustanovenia konkretizuje posudzovanie po sebe nasledujúcich transakcií medzi tými istými podnikateľmi, ktoré sa uskutočnili v časovom horizonte dvoch rokov. Pokiaľ v danom časovom horizonte dochádza k postupnému získavaniu kontroly nad podnikateľom alebo nad časťou podnikateľa, takéto operácie sa považujú za jednu koncentráciu a spadajú pod oznamovaciu povinnosť, akonáhle kumulatívne dosiahnu prahy podľa § 10 ods. 1. Ako príklad možno uviesť situáciu, kedy podnikateľ A koncentruje s časťou podniku podnikateľa B, pričom pôjde o koncentráciu v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1, ktorá však vzhľadom na nedosiahnutie limitov ustanovených v § 10 ods. 1 nebude podliehať kontrole úradu. Ak do dvoch rokov od tejto koncentrácie podnikateľ A koncentruje s inou časťou podniku podnikateľa B, uvedené dve koncentrácie sa budú považovať za jednu koncentráciu, ku ktorej došlo v deň poslednej koncentrácie. Preto v prípade splnenia prahov pre povinné oznámenie koncentrácií musia byť obe koncentrácie oznámené úradu ako jedna koncentrácia a to do 30 dní odo dňa vzniku druhej koncentrácie.

Účelom ustanovenia odseku 8 je odstránenie duplicitného započítavania obrátov v prípadoch, kedy účastníci koncentrácie spoločne kontrolujú podnikateľa.

Ustanovenie odseku 9 stanovuje povinnosť podnikateľov oznámiť koncentráciu, ktorá podlieha kontrole úradu, t.j. spĺňa podmienky § 10 ods. 1, do tridsiatich dní odo dňa uzavretia zmluvy, na základe ktorej dochádza ku koncentrácii, oznámenia prijatia návrhu v obchodnej verejnej súťaži uskutočnenej podľa Obchodného zákonníka, doručenia rozhodnutia štátneho orgánu podnikateľovi alebo odo dňa získania kontroly nad podnikom iného podnikateľa alebo jeho časťou iným prostriedkom. Tridsaťdňová lehota začne plynúť odo dňa, kedy nastala prvá z týchto skutočností. Môže nastať situácia, že napr. jeden podnikateľ kupuje podnik iného podnikateľa, čo sa uskutočňuje na základe zmluvy o prevode podniku, avšak už pred uzavretím samotnej zmluvy kontroluje uvedeného podnikateľa fakticky prostredníctvom personálneho prepojenia medzi týmito podnikateľmi. V takomto prípade teda je potrebné ohlásiť koncentráciu do 30 dní od okamihu, kedy v skutočnosti podnikateľ nadobudol kontrolu nad iným podnikateľom a kedy prostredníctvom konkrétnych osôb, resp. osoby začal uplatňovať svoj rozhodujúci vplyv na činnosť iného podnikateľa a nie až od uzavretia zmluvy o prevode podniku. Rozhodnutím štátneho orgánu sa v uvedenom ustanovení rozumie rozhodnutie zakladateľa o rozdelení, zlúčení alebo splynutí podniku v zmysle § 14 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov. Deň oznámenia prijatia návrhu v obchodnej verejnej súťaži korešponduje s ustanovením § 286 ods. 1 Obchodného zákonníka.

Ustanovenie odseku 10 umožňuje podnikateľom prostredníctvom stanoviska úradu k zámeru koncentrácie lepšiu orientáciu pre ďalšie postupy v zamýšľanej koncentrácii. Stanovisko úradu k zámeru koncentrácie by malo obsahovať konštatovanie, či v posudzovanom prípade došlo ku koncentrácii, či posudzované ekonomické spojenie podnikateľov predstavuje koncentráciu podliehajúcu kontrole úradu podľa zákona a či takáto koncentrácia vytvára predpoklady pre vytvorenie alebo posilnenie dominantného postavenia podnikateľa na relevantnom trhu.

Subjekty, ktoré sú povinné oznámiť koncentráciu úradu v daných konkrétnych prípadoch vzniku koncentrácie, sú priamo vymenované v odseku 11 zákona z dôvodu odstránenia pochybností.

Ustanovenie odseku 12 obsahuje náležitosti oznámenia koncentrácie. Na uvedené ustanovenie bude nadväzovať vyhláška, ktorá vymedzí ďalšie podrobnosti týkajúce sa náležitostí oznámenia koncentrácie.

Ustanovenie odseku 13 zavádza tzv. suspenziu koncentrácie v zmysle komunitárneho práva. Uvedeným ustanovením sa zakazuje účastníkom koncentrácie realizovať akékoľvek práva a povinnosti a uskutočňovať akékoľvek právne úkony nadväzujúce alebo vyplývajúce z ich zmlúv, resp. z ich ekonomického spojenia uskutočneného inak, ako na základe zmluvy.

Ustanovenie odseku 14 identifikuje podnikateľov, na ktorých sa suspenzia koncentrácie podľa predchádzajúceho odseku nevzťahuje. Ide o ochranu práv vybraného účastníka obchodnej verejnej súťaže, ak vykonáva práva a povinnosti vyplývajúce zo vzniku koncentrácie pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o nej za účelom udržania plnej hodnoty investícií alebo na základe výnimky udelennej úradom.

Úrad na požiadanie podnikateľa vydá rozhodnutie o derogácii suspenzie koncentrácie. Urobí tak iba vtedy, keď pre to existujú vážne dôvody a môže súčasne uložiť žiadateľovi aj podmienky.

Ustanovenie odseku 16 upravuje režim pre transakcie s cennými papiermi, v zmysle

ktorého sa na tieto transakcie nevzťahuje tzv. suspenzia koncentrácie, ani ďalšie nadväzujúce ustanovenia odseku 14 a 15. Takáto výnimka zo suspenzie koncentrácie na predmetné transakcie je však zo zákona možná iba za predpokladu, že nadobúdatelia týchto cenných papierov v okamihu ich nadobudnutia nevedeli alebo nemohli vedieť, že tieto predstavujú získanie kontroly nad iným podnikateľom a teda vznik koncentrácie podľa § 9 odsek 1.

K § 11

V zmysle uvedeného ustanovenia úrad vydá rozhodnutie o koncentrácii na základe kompletného oznámenia v zmysle § 10 ods. 12 zákona do 60 dní odo dňa doručenia predmetného oznámenia. Lehota na vydanie rozhodnutia o koncentrácii začne plynúť nasledujúcim dňom po dni doručenia oznámenia. V prípadoch, kedy pre samotné posúdenie koncentrácie 60 dňová lehota na vydanie rozhodnutia nie je dostatočná, predseda úradu môže lehotu v zložitých prípadoch primerane predĺžiť. V prípadoch, v ktorých úrad zistí, že oznámenie koncentrácie nebolo úplné, t.j. neobsahovalo náležitosti stanovené § 10 ods. 12 zákona, začne plynúť nová lehota odo dňa nasledujúceho po dni, kedy bolo úradu doručené doplnenie oznámenia v súlade s § 10 ods. 12, avšak lehota začne plynúť najneskôr uplynutím 1 roka odo dňa oznámenia koncentrácie.

K § 12

Úrad schváli koncentráciu, ak táto nevytvára ani neposilňuje dominantné postavenie. V zmysle ustanovenia odseku 1, ak sa preukáže, že koncentrácia nevytvára alebo neposilňuje dominantné postavenie, ktorého dôsledkom sú významné prekážky efektívnej súťaže na relevantnom trhu, úrad takúto koncentráciu tiež schváli. V prípadoch posudzovania kooperatívnych plnofunkčných spoločných podnikov úrad schváli koncentráciu, ak budú súčasne splnené štyri podmienky, ktoré sú aplikované úradom aj pri posudzovaní dohôd obmedzujúcich súťaž. Úrad môže schválenie koncentrácie, ktorej dôsledkom by mohli byť významné prekážky efektívnej súťaže na relevantnom trhu, viazať na podmienky vylučujúce vplyv prekážok efektívnej súťaže na tomto trhu.

Ustanovenie odseku 3 upravuje prvý prípad, kedy úrad koncentráciu zakáže. Ide o prípad preukázania, že koncentrácia vytvára alebo posilňuje dominantné postavenie, ktorého dôsledkom môžu byť významné prekážky efektívnej súťaže na relevantnom trhu.

V ustanovení odseku 4 je uvedený druhý prípad, keď úrad zakáže koncentráciu. Ide o založenie kooperatívneho plnofunkčného spoločného podniku, ktorý nespĺňa súčasne štyri podmienky, ktoré sú aplikované úradom podľa § 6 ods. 3 aj pri posudzovaní dohôd obmedzujúcich súťaž.

V odseku 5 sa *expressis verbis* ustanovuje, že v prípade vydania rozhodnutia o zákaze koncentrácie, resp. vydania rozhodnutia úradom o jej schválení pri súčasnom uložení podmienok, môže úrad účastníkom koncentrácie uložiť povinnosť neuskutočnenie nápravy za účelom obnovenia existencie efektívnej hospodárskej súťaže, narušenej vznikom koncentrácie, resp. jej realizácie v rozpore s ustanovením § 10 ods. 13. V uvedenom ustanovení sa konštatuje, že úrad tak môže urobiť aj v prípade, ak ide o koncentráciu, ktorá úradu nebola oznámená v zákonnej 30 dňovej lehote v zmysle § 10 ods. 9. Predmetnou formuláciou sa má zabezpečiť odstránenie pochybností pri aplikácii tohto ustanovenia a znamená to, že úrad môže uložiť povinnosť odstránenia nápravy, vrátane rozčlenenia podniku účastníkov koncentrácie aj v prípadoch takej koncentrácie, ktorá bola oznámená úradu po dlhšej dobe.

K § 13

Úrad bude mať naďalej možnosť z vlastného podnetu zmeniť alebo zrušiť rozhodnutie o koncentrácii z taxatívne vymedzených dôvodov. Došlo len k spresneniu, že tak môže urobiť len z vlastného podnetu, teda že nedôjde automaticky k začatiu konania doručením podania podnikateľa na úrad, v ktorom preukazuje, resp. poukazuje na naplnenie ustanovenia § 13 ods. 1 písm. a) alebo b). Takýto podnet podnikateľa však môže byť po preskúmaní úradom dôvodom na začatie konania ex offio podľa § 13. Taktiež došlo k spresneniu, že úrad môže rozhodnutie zmeniť alebo zrušiť aj v prípade, ak sa rozhodnutie zakladalo na neúplných údajoch získaných od podnikateľov. Ustanovenie tiež konštatuje, že účastník konania môže podať rozklad proti takémuto rozhodnutiu a úrad nie je viazaný lehotou pre rozhodnutie o koncentrácii.

K § 14

V súčasnosti je postavenie úradu upravené v zákone č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy v znení neskorších predpisov. V súvislosti so zmenou kreovania funkcie predsedu sa navrhuje upraviť postavenie úradu v tomto zákone a v súvislosti s tým novelizovať uvedený zákon č. 347/1990 Zb.

Úrad môže zriaďovať svoje pracoviská aj mimo svojho sídla.

K § 15

Ustanovenie tohto paragrafu rieši postavenie predsedu úradu, spôsob jeho vymenovania a odvolávania a tiež spôsob vymenovania a odvolania podpredsedu úradu.

Prvým krokom k zabezpečeniu nezávislosti úradu je zmena spôsobu kreovania funkcie predsedu úradu. Navrhuje sa vymenovanie prezidentom SR a 5-ročné funkčné obdobie predsedu úradu s možnosťou opätovného zvolenia na 1 ďalšie funkčné obdobie. Maximálna dĺžka funkčného obdobia je teda 10 rokov, čo je zárukou proti dlhodobému obsadeniu tejto funkcie tou istou osobou, ako aj zabezpečením väčšej objektivity a nezávislosti tejto osoby. Podmienkami vymenovania sú občianstvo SR a voliteľnosť do NR SR.

Významným ustanovením zabezpečujúcim nestrannosť predsedu úradu je nezlučiteľnosť výkonu jeho funkcie s podnikateľskými aktivitami, s inými funkciami a najmä s členstvom v politickej strane alebo v politickom hnutí.

K § 16

Výkon funkcie predsedu úradu končí z taxatívne vymenovaných dôvodov. Jedným z týchto dôvodov je odvolanie. Ustanovenie odseku 2 obsahuje ďalší taxatívny výpočet, a to dôvodov, na základe ktorých prezident predsedu úradu odvolá. Týmto by sa malo vylúčiť prípadné politické ovplyvňovanie výkonu funkcie predsedu úradu, čo je ďalší krok k nezávislosti úradu a jeho predsedu.

K § 17

Vzhľadom na skutočnosť, že sa navrhuje novelizácia zákona č. 347/1990 Zb., ktorý obsahuje úpravu, že predseda vlády určí platové pomery predsedu úradu a teda uvedená skutočnosť by zostala bez zákonnej úpravy, navrhuje sa preto uvedené zakotviť priamo v

tomto zákone. Navrhuje sa, aby vláda SR určila platové pomery predsedu úradu podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 143/1992 Zb. o plate a odmene za pracovnú pohotovosť v rozpočtových a niektorých ďalších organizáciách a orgánoch v znení neskorších predpisov.

K § 18

Ustanovením odseku 1 sa zriaďuje nový orgán rozhodujúci o rozklade - rada úradu. K zavedeniu nového orgánu došlo v súvislosti s požiadavkami Európskej únie a trendom aj v OECD v záujme zvýšenia nezávislosti rozhodovania na druhom stupni v rámci správneho konania. Rada je kolektívny orgán zložený zo 7 osôb. Okrem predsedu úradu a podpredsedu úradu budú v nej odborníci z praxe predovšetkým s právnickým a ekonomickým vzdelaním, ktorí budú s úradom externe spolupracovať.

Odseky 2, 3, 4 a 5 upravujú spôsob vymenúvania a odvolávania členov rady a ich funkčné obdobie. Tiež bolo dôležité zabezpečiť priamo zákonom kontinuitu členstva v rade tak, aby rada bola stále funkčná. Členom rady nesmie byť zamestnanec úradu.

K § 19

Vláde SR musia byť navrhnutí najmenej 3 kandidáti na post každého člena rady.

Ustanovenia odsekov 2 a 3 stanovujú požiadavky na kandidáta na funkciu člena rady.

K § 20

Rokovanie rady zvoláva a vedie predseda úradu alebo podpredseda úradu. Aby bola rada uznášaniaschopná, musí byť prítomný predseda úradu alebo podpredseda úradu a toľko členov rady, aby prítomných spolu bolo najmenej 5 osôb.

K § 21

Zákon upravuje taxatívne spôsoby, akými funkcia člena rady končí a dôvody odvolania člena rady.

K § 22

V porovnaní s platným zákonom dochádza k zovšeobecneniu, k prehľadnosti a zjednodušeniu ustanovení o pôsobnosti úradu. Vecne sa oprávnenia úradu konať zásadne nemenia. Podľa odseku 1 písm. a) patrí do pôsobnosti úradu vykonávať všeobecné prešetrovanie na relevantnom trhu alebo viacerých relevantných trhoch. V rámci všeobecného prešetrovania zisťuje, či nedochádza na preskúvaných relevantných trhoch k obmedzovaniu súťaže, preskúmava a určuje postavenie podnikateľov na relevantnom trhu.

Oprávnenie zamestnancov úradu vyžadovať podklady a informácie od podnikateľov zostáva nezmenené. Nová je možnosť požadovať aj úradne overené preklady dokumentov do slovenského jazyka.

Oprávnenie zamestnancov úradu na vstup do všetkých objektov, priestorov a dopravných prostriedkov je podmienené udelením osobitného písomného poverenia.

Úrad sa môže so žiadosťou o informácie o podnikateľovi obrátiť aj na iné štátne orgány, obce, právnické alebo fyzické osoby. S týmto oprávnením korešponduje povinnosť týchto subjektov uvedené informácie poskytnúť, avšak ak to nie je v rozpore s osobitným predpisom.

K § 23

Úrad je povinný predkladať vláde SR správu o svojej činnosti.

K § 24

Novým spôsobom sa upravuje povinnosť úradu zverejňovať niektoré skutočnosti. Ide o záruku transparentnosti práce úradu a zabezpečenie informovanosti širokej verejnosti. Úrad zverejní právoplatné rozhodnutia vrátane odôvodnenia, oznámenia koncentracii, spolu s jej účastníkmi, povahou a odvetvím hospodárstva, v ktorom vznikla, začatie konania v ostatných veciach a upozornenie podľa § 39. Právo podnikateľov na ochranu ich obchodného tajomstva a dôverných informácií musí zostať zachované.

K § 25

Ustanovenie odseku 1 upravuje inštitút začatia konania. Úrad môže začať konanie z vlastnej iniciatívy a konanie začína aj vtedy, ak je na úrad doručený návrh podnikateľa.

Ustanovenia druhého odseku zdôrazňujú, že aj fyzická a právnická osoba, ktorá nie je podnikateľom, môže úradu podať informáciu o porušení zákona a úrad ju na požiadanie informuje o ďalšom postupe vo veci. Takáto informácia sa však nepovažuje za návrh spôsobujúci začatie konania, avšak konanie môže začať úrad ex officio na základe takejto informácie.

Ustanovenie odseku 3 je špeciálnym ustanovením vo vzťahu k § 14 Správneho poriadku. Toto ustanovenie vymedzuje účastníka konania v porovnaní so Správnym poriadkom užšie. V zmysle navrhovaného ustanovenia je teda účastníkom konania na úrade iba podnikateľ, ktorý podal návrh na začatie konania a podnikatelia o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach ktorých, ustanovených v tomto zákone bude úrad priamo rozhodovať. Cieľom takéhoto užšieho vymedzenia účastníka konania v porovnaní so Správnym poriadkom je zabrániť, aby v konkrétnom konaní na úrade bolo veľké množstvo účastníkov konania. V konkrétnych konaniach napr. pri posudzovaní koncentracii by pri tak širokom chápaní účastníka konania ako je to v Správnom poriadku museli byť účastníkmi konania spravidla všetci podnikatelia podnikajúci na príslušných relevantných trhoch, nakoľko ich práva, resp. oprávnené záujmy by určite boli posudzovanou koncentráciou viac, či menej dotknuté. Častokrát by takýto podnikatelia mohli vystupovať v konaní " pasívne", vzhľadom na nedostatok informácii by napr. nemohli poskytovať úradu relevantné informácie, pričom na druhej strane úrad by musel rešpektovať všetky ich práva účastníkov konania vyplývajúce z príslušných ustanovení zákona. Vychádzajúc však zo samotného účelu zákona o ochrane hospodárskej súťaže a poslania resp. úloh, ktoré v tejto súvislosti úrad plní, je úrad povinný chrániť aj práva a oprávnené záujmy takýchto podnikateľov.

V záujme toho, aby úrad v konaní spracovával aktuálne a správne informácie a údaje a teda aby mohol dostatočne a správne zistiť skutkový stav a správne rozhodnúť, sú účastníci konania povinní bezodkladne poskytnúť úradu akékoľvek nové informácie, resp. zmeny týkajúce sa predmetu konania. Táto povinnosť účastníka konania je tiež v súlade s nariadením

komisie ES č. 447/98, ktoré sa síce týka iba koncentrácií, ale pre objektívne rozhodovanie úradu je dôležitá aj z hľadiska konaní v ostatných veciach súťaže.

Ďalší odsek upravuje povinnosť úradu poučiť účastníkov konania o ich právach a povinnostiach, ak nie sú zastúpení advokátom alebo komerčným právnikom.

K § 26

Predpokladom pre spojenie vecí podľa § 26 ods. 1 okrem hospodárnosti konania je, že veci skutkovo súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Ak uvedené dôvody chýbajú alebo ak dôvody pre spojenie odpadnú, úrad môže spojené veci vylúčiť na samostatné konanie (§ 26 ods. 2). Proti rozhodnutiu o spojení vecí nemožno podať opravný prostriedok.

K § 27

Tretie strany sú fyzické a právnické osoby, ktoré nie sú účastníkmi konania, napr. spotrebiteľia, zákazníci, dodávatelia, konkurenti, členovia správnych a riadiacich orgánov podnikateľov. Komunitárne súťažné právo (nariadenia komisie č. 447/98, 2842/98 a nariadenie rady č. 17/62) tretím stranám poskytuje niektoré práva, ktoré majú účastníci konania. Podmienkou pre ich uplatnenie je však preukázanie záujmu na predmete konania. Uvedeným ustanovením sa ešte dôslednejšie posilní právo tretích strán participovať na konaní na úrade. V súčasnosti majú takú možnosť prostredníctvom inštitútu svedka. V zmysle odseku 2 však úrad bude povinný dať tretím stranám možnosť vyjadriť svoje stanovisko k predmetnej veci, čo za súčasne platného práva osoba v postavení svedka nemá.

Podľa odseku 2 majú tretie strany právo, ak požiadajú o vypočutie k veci, byť písomne informovaní o predmete konania a v stanovenej lehote sa k nemu vyjadriť. Postavenie tretích strán navrhovaný zákon posilňuje aj v tom, že sú oprávnené žiadať úrad o možnosť zúčastniť sa na ústnom pojednávaní za predpokladu, že tretie strany preukážu záujem na veci. Záujem na veci v konečnom dôsledku hodnotí úrad, pričom ak je tento preukázaný, úrad môže tretím stranám umožniť účasť na nariadenom ústnom pojednávaní a dať im príležitosť vyjadriť svoje stanovisko k predmetnej prejednávanej veci.

Je na úvahe úradu, či bol záujem tretej strany na veci preukázaný.

K § 28

Vzhľadom na skutočnosť, že otázka obchodného tajomstva spôsobovala určité problémy v praxi úradu, návrh zákona ukladá úradu novú povinnosť, a to oboznámiť účastníka konania už pri jeho začatí s právom označovať v predkladaných dokumentoch, podkladoch a poskytovaných informáciách obchodné tajomstvo (upravené Obchodným zákonníkom) a dôverné informácie, pričom účastník konania musí písomne odôvodniť skutočnosť, že určitý dokument, resp. informáciu považuje za dôvernú alebo za predmet obchodného tajomstva. Uvedené je v súlade s § 17 Obchodného zákonníka, podľa ktorého je jedným zo znakov obchodného tajomstva vôľa podnikateľa príslušné skutočnosti utajovať. Úrad môže žiadať inú zverejniteľnú verziu týchto podkladov, ktoré majú rovnakú vypovedaciu schopnosť.

V odseku 2 je analogicky upravený režim ochrany dôverných informácií. Dôvernými informáciami sú informácie, o ktorých ochranu podnikateľ požiadava. Je to teda výsostne subjektívna kategória.

K § 29

Z praxe úradu vyplynulo, že pre konanie úradu je nevyhnutné spresnenie úpravy doručovania v zákone.

Spôsoby doručovania podľa odseku 1 sú bežné aj v súdnej praxi.

Odsek 2 stanovuje subjekty, ktorým sa doručujú písomnosti určené fyzickým a právnickým osobám a orgánom.

Odsek 3 upravuje doručovanie v prípade, ak má účastník konania zástupcu s plnomocenstvom.

Nakoľko úrad často doručuje písomnosti advokátom, komerčným právnikom, exekútorom, či notárom, je praktické v zákone upraviť aj túto situáciu.

Návrh zákona ukladá účastníkom konania a ich zástupcom povinnosť oznámiť úradu zmenu údajov potrebných pre doručovanie.

V odseku 6 návrh zákona rieši situáciu, keď sa písomnosť vráti poštou ako nedoručiteľná. Analogické ustanovenie § 24 Správneho poriadku upravuje prípad, ak adresát nebol zastihnutý, avšak v mieste doručenia sa zdržiava. V návrhu zákona sa rieši situácia, ak sa adresát v mieste doručenia nezdržiava a neoznámil úradu svoju aktuálnu adresu.

Odsek 7 upravuje situáciu, keď je doručovanie spojené s ťažkosťami a priesťahmi alebo ide o účastníka konania so sídlom v cudzine. V takom prípade môže dôjsť k uloženiu písomností na úrade s účinkami doručenia. O týchto následkoch musí byť účastník konania vopred poučený.

K § 30, 31

V porovnaní so Správnym poriadkom sa predlžuje lehota na rozhodnutie úradu, nakoľko v praxi sa ukázalo, že lehoty pre rozhodnutie úradu sú neprimerane krátke vzhľadom na potrebu vykonávania častokrát veľmi náročných ekonomických analýz, na získavanie informácií a podkladov, ako aj vzhľadom na časovú náročnosť korešpondencie s podnikateľmi. Túto lehotu môže predseda primerane predĺžiť, ak je prípad zložitý, najviac však o 6 mesiacov. Ak úrad nemôže rozhodnúť v lehote, napr. z dôvodu obtiažnosti alebo zdĺhavej korešpondencie s adresátom v zahraničí, je povinný písomne o tom upovedomiť účastníka konania aj s uvedením dôvodov. Týmto nie sú dotknuté osobitne stanovené lehoty pre vydanie rozhodnutia o koncentracii.

V § 31 ide o jasné deklarovanie skutočnosti, že lehoty pri prerušení konania neplynú. Správny poriadok obsahuje obdobné ustanovenie v § 28, vzťahujúce sa na lehoty upravené v správnom poriadku. Avšak návrh zákona upravuje lehoty na konanie na úrade odlišne, a preto je potrebné deklarovat túto skutočnosť v tomto zákone.

K § 32

V praxi úradu sa vyskytli rôzne situácie, v ktorých úrad potreboval ukončiť konanie vydaním rozhodnutia o zastavení konania. V platnom zákone sú taxatívne vymenované tri dôvody, na základe ktorých tak môže urobiť. Navrhuje sa rozšíriť toto ustanovenie. Rozlišuje

sa medzi povinnosťou a možnosťou úradu zastaviť konanie v zákonom taxatívne stanovených prípadoch.

Úrad môže zastaviť konanie, ak zomrel alebo zanikol bez právneho nástupcu účastník konania, ale v konaní sú ďalší účastníci konania. Môže nastať prípad, keď nie je odôvodnené v konaní pokračovať, ak zostávajúcim účastníkom konania je navrhovateľ, ktorý napr. podal podnet na preskúmanie zneužitia dominantného postavenia a podnikateľ zneužívajúci dominantné postavenie zanikol. Taktiež v prípade späťvzatia návrhu na začatie konania sa úrad môže rozhodnúť podľa povahy veci o zastavení alebo pokračovaní v konaní.

V odseku 2 sú taxatívne vymenované dôvody, na základe ktorých úrad musí konanie zastaviť. Za tento dôvod je považované medzi iným späťvzatie rozkladu alebo návrhu na obnovu konania, nakoľko tieto sú chápané ako výlučne dispozičné právo účastníka konania, na rozdiel od návrhu na začatie konania, keď je väčšinou v záujme dôslednej ochrany hospodárskej súťaže pokračovať v konaní. Iným dôvodom je prípad, keď sa ukáže, že nebol daný dôvod (hmotnoprávny) alebo tento odpadol. Napr. ak úrad zistí, že podnikateľ vôbec nemá dominantné postavenie alebo koncentrácia nepodlieha kontrole úradu hoci konanie z hľadiska procesnoprávneho doručením podnetu na úrad začalo. Ustanovenie odseku 2 písm. f) súvisí so ustanovením § 2 ods. 4.

K § 33

Ustanovenie tohto paragrafu zakotvuje významné procesné právo účastníka konania. Je tiež nevyhnutným predpokladom pre spoľahlivé zistenie skutkového stavu. Úprava tohto práva navrhovaná v novom zákone je obdobná ako jeho úprava v Správnom poriadku s rozdielom, že úrad je navyše povinný podať účastníkom konania informáciu o záveroch šetrenia, ku ktorým dospel.

K § 34

Ak účastník konania nesúhlasí s rozhodnutím vydaným prvostupňovým orgánom, môže na tento orgán podať riadny opravný prostriedok - rozklad do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia.

Pri splnení zákonom stanovených podmienok môže prvostupňový orgán rozhodnúť o rozklade sám v rámci tzv. autoremedúry.

Ak prvostupňový orgán nerozhodne o rozklade sám, v zákone určenej lehote ho predloží aj s podkladmi uvedenými v zákone rade úradu, ktorá o rozklade rozhodne.

V ustanovení tohto paragrafu je upravený spôsob, akým rada rokuje a rozhoduje.

V konaní o rozklade postupuje rada analogicky podľa ustanovení o konaní na prvom stupni.

K § 35

Ustanovenia tohto paragrafu upravujú inštitúty, ktoré neupravuje vôbec alebo ich upravuje okrajovo Správny poriadok, t.j. späťvzatie rozkladu a vzdanie sa rozkladu.

Z hľadiska právnej istoty sa deklaruje deň vzniku právoplatnosti prvostupňového rozhodnutia po späťvzátí alebo vzdaní sa rozkladu.

K § 36

V tomto ustanovení sa navrhuje, v porovnaní so Správnym poriadkom, predĺžiť lehotu na uskutočnenie výkonu rozhodnutia úradu.

K § 37

Nadálej sa na konanie na úrade subsidiárne vzťahuje Správny poriadok a vo veciach správnych poplatkov sa postupuje podľa zákona o správnych poplatkoch.

K § 38

Ustanovenia tohto paragrafu upravujú administratívnoprávnu zodpovednosť za porušenie hmotnoprávnych a procesnoprávnych ustanovení tohto zákona. Na základe týchto ustanovení úrad ukladá podnikateľovi pokutu ako sankciu za jeho správny delikt.

Navrhuje sa zmeniť oprávnenie úradu ukladať pokutu na povinnosť. Z dôvodu odstránenia pochybnosti ustanovenie odseku 1 obsahuje taxatívny výpočet ustanovení, za porušenie ktorých úrad uloží pokutu. Výška pokuty sa nemení.

Ustanovenie odseku 2 vylučuje uloženie pokuty podnikateľovi, ktorý požiada úrad o tzv. negatívny atest, teda rozhodnutie podľa § 6 ods. 4 zákona. Predpokladom oslobodenia podnikateľa od uloženia pokuty je však preukázanie podnikateľom, že uzatvorenú dohodu obmedzujúcu súťaž ešte nerealizoval.

V dôsledku rôzneho výkladu pojmu predchádzajúce účtovné obdobie je nevyhnutné priamo v zákone uviesť, ktorá skutočnosť je rozhodujúca pre určenie prechádzajúceho účtovného obdobia. Zákon zakotvuje, že touto skutočnosťou je vydanie rozhodnutia, to znamená, že relevantným účtovným obdobím bude účtovné obdobie predchádzajúce vydaniu rozhodnutia. Za predpokladu, že údaje za toto účtovné obdobie nie sú dostupné, relevantným účtovným obdobím bude rok predchádzajúci roku, za ktorý nebolo možné údaje získať.

Ustanovenie odseku 4 upravuje pokuty za porušenie § 41. V tomto prípade nejde o poriadkovú pokutu.

Ustanovenie odseku 5 upravuje uloženie poriadkovej pokuty.

Úrad je podľa odseku 6 oprávnený uložiť uvedené pokuty aj opakovane, ak dochádza naďalej k porušovaniu zákona, teda podnikateľ napriek uloženiu pokuty neodstránil protiprávny stav, resp. napriek uloženiu pokuty nepredložil úradom požadované podklady alebo neposkytol úradom požadované informácie.

Ustanovenie odseku 7 mení doterajšie vymedzenie subjektívnej a objektívnej lehoty na ukládanie pokút. Podľa platného zákona môže úrad tieto pokuty uložiť do jedného roka od zistenia porušenia povinnosti, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti. Takáto právna úprava sa v praxi ukázala ako nevyhovujúca, a to vzhľadom na krátkosť lehôt a zložitosť konania v oblasti realizácie ochrany hospodárskej súťaže. Návrh

zákona predpokladá štvorročnú subjektívnu lehotu na ukládanie pokút v prípade, keď úrad uloží pokutu podnikateľovi za porušenie ustanovení zákona podľa odseku 1 a podnikateľovi, ktorý nesplnil povinnosť podľa § 41. Podnikateľovi, ktorý sa bez závažných dôvodov nedostaví na pojednávanie alebo inak sťažuje postup konania, úrad uloží pokutu v lehotách podľa Správneho poriadku. Objektívna lehota na ukládanie všetkých pokút bola predĺžená na osem rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu zákona, teda k protiprávnemu správaniu.

Povinnosť podnikateľa platiť penále za nezaplatenie pokuty v určenej lehote sa v odseku 8 oproti doterajšiemu stavu mení v tom, že podnikateľ zaplatí penále len zo skutočne dlžnej sumy a nie z celej výšky pokuty, nakoľko súčasná právna úprava nezohľadňuje situáciu, keď podnikateľ už časť pokuty zaplatil. Taktiež sa znižuje výška penále na 0,1% za každý deň omeškania.

V odseku 9 je uvedený exemplifikatívny výpočet najdôležitejších kritérií, ktoré úrad musí zohľadniť pri určovaní výšky pokuty. Úrad okrem uvedených kritérií môže brať do úvahy aj iné relevantné skutočnosti.

Ustanovenie odseku 10 sa môže uplatniť len v prípadoch, keď úrad koná vo veci dohody obmedzujúcej súťaž. Za predpokladu, že podnikateľ súčasne splňa všetkých 6 podmienok uvedených pod písm. a) až f), mu úrad uloží pokutu zníženú v porovnaní s pokutou, ktorú by mu uložil v prípade nesplnenia uvedených podmienok alebo sa môže rozhodnúť, že pokutu podnikateľovi neuloží vôbec.

K § 39

Ustanovenie sa vzťahuje na orgány štátnej správy. Ide o aplikáciu špeciálneho režimu v prípade obmedzovania hospodárskej súťaže orgánom štátnej správy. V danom prípade úrad nemôže začať konanie, ktoré by ukončil rozhodnutím o uložení určitej povinnosti, resp. sankcie. V zmysle tohto ustanovenia však môže upozorniť orgán štátnej správy na to, že koná v rozpore so zákonom. Ak na základe tohto upozornenia orgán štátnej správy nezabezpečí nápravu, úrad postúpi celú vec na posúdenie orgánu priamo nadriadenému orgánu štátnej správy. V prípade, že ide o orgán štátnej správy, úrad informuje vládu SR.

K § 40

Ustanovenie tohto paragrafu upravuje formu nedovoleného obmedzovania súťaže obcami alebo ich združeniami, keď ide o ich činnosti a konania, ktoré predstavujú obmedzovanie súťaže inou formou ako dohodou obmedzujúcou súťaž alebo zneužívaním dominantného postavenia.

K § 41

Ustanovením tohto paragrafu zákon ukladá povinnosť všetkým podnikateľom (nielen účastníkom konania) poskytnúť úradu informácie a podklady, o ktoré úrad požiada v konaní alebo v rámci všeobecného prešetrovania. Súčasne im ukladá povinnosť umožniť zamestnancom úradu, ktorí majú osobitné písomné oprávnenie, vykonať ich zákonom deklarované práva v rámci vyšetovania a povinnosť spolupracovať. Novým prvkom je povinnosť úradu vyzvať podnikateľa označiť predmet obchodného tajomstva a dôverné informácie v súvislosti so zavedením ich zvýšenej ochrany.

K § 42

Zamestnanci úradu sú zákonom viazaní mlčanlivosťou o všetkých skutočnostiach zistených v konaní a získané informácie a podklady môžu použiť len na účely konania podľa tohto zákona.

Odsek 3 taxatívne vymenúva, v ktorých prípadoch nejde o porušenie mlčanlivosti zamestnancom úradu.

K § 43

Uvedené ustanovenie v podstate iba deklaruje právo súdnej ochrany (upravené Občianskym zákonníkom a Občianskym súdnym poriadkom) spotrebiteľov pri porušovaní tohto zákona. Okrem spotrebiteľov môžu tieto nároky uplatňovať aj právnické osoby oprávnené zastupovať záujmy spotrebiteľov, napr. združenie spotrebiteľov.

K § 44

§ 44 obsahuje prechodné ustanovenia.

K § 45

Vydávanie vykonávacích právnych predpisov sa rieši formou splnomocnenia pre úrad v taxatívne stanovených prípadoch.

K § 46

Nakoľko tento zákon obsahuje komplexnú právnu úpravu hospodárskej súťaže, zrušuje sa v súčasnosti platný zákon o ochrane hospodárskej súťaže.

K čl. II

Z dôvodu úpravy postavenia úradu v tomto zákone sa dopĺňajú a menia príslušné ustanovenia zákona č. 347/1990 Zb.

K čl. III

Ako deň účinnosti sa navrhuje 1. marec 2001.